

rozhovor

Katarína Kerekesová

recenzia

Ďakujem, dobre Nech vojde ten pravý

Kamene

téma

Tréningové programy pre filmárov

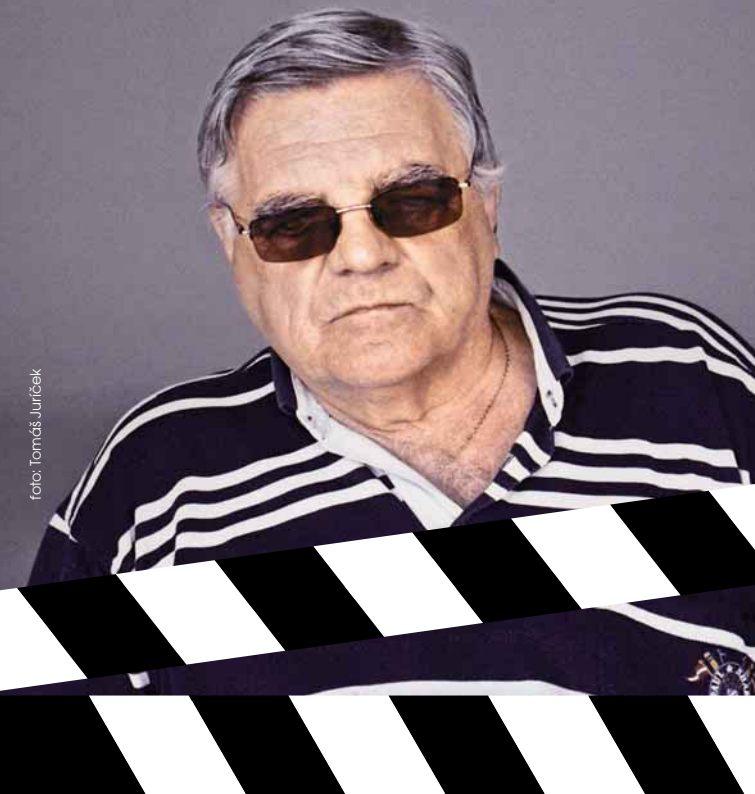
príloha

**SLOVENSKÁ
KINEMATOGRAFIA
V ROKU 2009**

V NAŠICH FILMOCH JE AJ NAŠA HISTÓRIA

foto: Tomáš Jurček

KLAPKA.SK VAŠA BRÁNA DO SVETA FILMU

KNIHY | ČASOPISY | DVD | CD | PLAGÁTY

WWW.KLAPKA.SK | WWW.SFU.SK

Šme v polovici ďalšieho roka. V tomto čase pravidelne vo Film.sk publikujeme krátenú podobu *Správy o stave slovenskej audiovizízie* v predchádzajúcom roku. Prináša komplexné informácie o slovenskom audiovizuálnom prostredí. Údaje v tej aktuálnej teši. V oblasti produkcie celovečerných filmov pre kiná malo premiéru 19 celovečerných snímok, pričom dva domáce filmy sú medzi desiatimi najnavštevovanejšími filmami roka a tri novinky sa dokonca dostali do rebríčka desiatich najnavštevovanejších slovenských filmov v ére samostatného Slovenska. Aj do kín prišiel rekordný počet divákov, najviac v ére našej samostatnej republiky. Za najdôležitejší fakt ale správa považuje kreovanie Audiovizuálneho fondu (AVF), ktorý koncom roka vyhlásil prvý výzvu na predkladanie projektov. Práve jej vyhodnotenie sa stalo zdrojom znepokojenia vo filmárskej obci. Nezávislí producenti a filmoví a televízni tvorcovia v tejto súvislosti adresovali neverejnú Výzvu Audiovizuálnemu fondu, ktorej hlavným bodom je odstúpenie predsedu Rady fondu z dôvodu jeho konfliktu záujmov s vyhodnotením prvého kola žiadostí. Rada AVF na tento bod zatiaľ nereagovala, tak svoje argumenty zhrnuli v liste ministrovi kultúry, na ktorého sa v mene dôveryhodnosti fondu obracajú so žiadosťou o odvolanie predsedu Rady AVF a o zväznenie zodpovednosti jej ďalších členov. Svoju výzvu zverejnil aj Audiovizuálny fond. Obracia sa v nej na predstaviteľov odbornej verejnosti, aby predložili svoje konkrétne návrhy, najmä v oblasti prijímania, spracovania a hodnotenia žiadostí, a pre tieto účely zriadil pracovnú skupinu. Opäť sa teda zdá, že keď dvaja hovoria o tom istom, nikdy to nie je o tom istom. V prípade problému okolo Audiovizuálneho fondu to platí doslova. No prvotným záujmom všetkých by malo byť, aby aj Slovensko malo už konečne toľko prepotrebný a fungujúci transparentný zdroj financií na rozvoj svojho audiovizuálneho prostredia.

Simona Nótová-Tušerová

NA ÚVOD

MOJE OBLÚBENÉ SLOVENSKÉ FILMY

Marta Šáteková

knihkupkyňa

foto: archív M. Š.

Medzi moje obľúbené slovenské filmy patria napríklad *Slávnosť v botanickej záhrade Ela Havettu*, *Sladký čas Kalimagdory Leopolda Laholu*, *Kristove roky Juraja Jakubiska...* *V myslí sa mí tiež vybavja bratia Šulíkovci*, *manželia Kerekesovci*, *dokumentaristi a ich študenti*. *Animátori a ich úspechy viac vonku ako doma*, *cesty našich mladých filmárov na festival do Cannes...* *Ale aj očakávané nové filmy Zuzany Liovej*, *Petra Kríšťúka a ďalších...* *Slovenský film sú pre mňa mnohí ľudia, ktorých si vážim a prajem im, aby ich snahy priniesli primerané výsledky.*

32

34

20

28

OBSAH

- 3 ⇐ **PLUS / MÍNUS MESIACA** v slovenskej kinematografii
- 4 – 10 ⇐ **KALENDÁRIUM** filmových podujatí mesiaca
- 11 ⇐ Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA**
- 12 – 13 ⇐ **KALENDÁRIUM** alebo 18. Art Film Fest 2010
- 14 – 19 ⇐ **NOVÉ FILMY** pre premiérovú kiná
- 20 – 23 ⇐ **ROZHOVOR** alebo animátorka Katarína Kerekesová
- 24 – 26 ⇐ **TÉMA** mesiaca alebo tréningové programy pre filmárov
- 27 ⇐ Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA** a uzávierky na granty a podporné programy
- 28 ⇐ **OHLASY** alebo slávnostný ceremoniál Slnko v sieti
- 29 ⇐ **OHLASY** alebo 23. Finále Plzeň
- 30 – 31 ⇐ **OHLASY** alebo 63. MFF Cannes
- 32 – 33 ⇐ **RECENZIA** alebo Ďakujem, dobre podľa Mátyása Priklera
- 34 – 35 ⇐ **RECENZIA** alebo Nech vojde ten pravy podľa Tomasa Andersona
- 36 – 37 ⇐ **FILMOVÉ PUBLIKÁCIE**
- 38 – 39 ⇐ **DVD** nosiče
- 40 ⇐ **ČO ROBIA** alebo na čom pracujú slovenskí filmári
- 41 ⇐ **DR. DIVNOLÁSKA**
- 42 – 47 ⇐ **PROGRAMY**
- 47 ⇐ **JUBILEÁ**
- 48 ⇐ Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA**
- 51 ⇐ **REBRÍČEK** alebo TOP TEN za prvý štvrtrok 2010
- 52 ⇐ **STALO SA ZA 30 DNÍ**
- 52 ⇐ **NAJPRÉDÁVANEJŠIE PUBLIKÁCIE A DVD NOSIČE V Klapka.sk**
- A – H ⇐ **PRÍLOHA** alebo Slovenská kinematografia v roku 2009

Peter Michalovič, estetik a filmový teoretik: „Začnem mínusmi. Nepáčilo sa mi, keď sa diváci v priamom prenose slávnostného vyhlasovania cien Slovenskej filmovej a televíznej akadémie (SFTA) Slnko v sieti dozvedeli, že na tzv. artové filmy, ktoré v drvivej väčšine distribuuje Asociácia slovenských filmových klubov (ASFK), chodia vlastne len bezdomovci a pár zúfalcov, ktorým neprekáža smrad v klubových kinách. Nie je dobré, keď si nevážime činnosť tých, ktorí vo voľnom čase a zadarmo sprístupňujú filmy s prívlastkom „umelecké“. Za plus považujem výkon výkonnej viceprezidentky SFTA Zuzany Mistríkovej, ktorá sa ASFK za škandál v priamom prenose na druhý deň ospravedlnila. Nie je ľahké sa ospravedlniť za škandál, navyše, keď ho ani nespôsobil. O to viac si cením jej zmierlivé gesto. Za plus považujem aj retrospektívu filmov Martina Šulíka na 12. ročníku filmového festivalu Kino na hranici v Cieszyne / Českom Těšine. Plusom nie je len to, že Šulíkove filmy sa premietali, ale predovšetkým to, že na ne vo veľkom počte chodila nová generácia cinefilov.“

Ján Oparty, pedagóg FTF VŠMU: „Plus: Pred rokom som na tomto mieste písal, že verím absolventom našej filmovej školy, pretože ako pedagóg sledujem rozkvet ich talentov. Mám radosť, že Miro Remo s dokumentom Arsy-Versy doslova obletel festivaly po celom svete. Ešte väčšiu radosť mám z účasti absolventského filmu Ďakujem, dobre Mátyása Priklera na 63. MFF v Cannes, kde sa v oficiálnej sekcii Cinéfondation, zameranej na najmladšiu generáciu filmárov, premietlo trinásť krátkych a stredometrážnych filmov z celosvetovej produkcie filmových škôl. Je to veľký úspech a príslub rozmachu slovenskej filmovej produkcie. Mínus: Na druhej strane stále nemám dobrý pocit zo slovenského filmového výrobného prostredia. Je roztrieštené, nezdravé, nie je v ňom jednotný, konsenzuálny pohľad na rozvoj našej kinematografie. Slovenskí filmoví producenti, ak sa dá toto spojenie použiť, nie sú tými článkami výroby filmov, ktorí určujú smerovanie, lepšie povedané cestu slovenského filmu. Zdá sa, že viac prevláda pud sebazáchovy než sebedovomé nadšenie z práce iných a pre iných. Nemáme film, ktorý by nás fahal, nemáme producenta, ktorý by bol partnerom zahraničnej kinematografie. Sme stále v akomsi šere, vízia a jasné svetlo nám chýbajú.“

Vlado Balco, režisér: „Jedným veľkým mínusom je skutočnosť, že v tejto krajine sa záhadyň, hoci verejne známym spôsobom strácajú, alebo sú zle investované, milióny a miliardy korún. Finančné dotácie na školu (VŠMU) a na výrobu filmov sú každým rokom stále nižšie a situácia sa stáva neúnosná. Už nespomínam platy učiteľov, ocenenie ich práce a jej hodnota, ktoré v kontexte spoločnosti pri-nášajú. Jej ocenenie je nedostojné a ponížujúce. Pri stúpajúcich existenčných nákladoch sa aj to už stáva neúnosné. Ak učiteľ chce uziť rodinu, musí si občas nájsť inú prácu, aby to dokázal. Veľkým a paradoxným plusom je to, že napriek tejto situácii vznikajú vynikajúce študentské filmy, ktoré našu školu a krajinu úspešne reprezentujú na medzinárodnej úrovni. Samozrejme, pre extrémne nasadenie študentov, pedagógov a hľadanie iných ciest k peniazom. Film sa bez peňazí nakrútiť nedá. A študenti chcú nakrúcať filmy, idú za nimi a sú ochotní znášať akékoľvek obete, lebo tie svoje filmy milujú. A to je to najväčšie plus.“

SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM
INSTITUTE

Film.sk

Mesačník o filmovom dianí na Slovensku
11. ročník
Vydavateľ: Slovenský filmový ústav
Adresa redakcie: Film.sk
Slovenský filmový ústav
Grösslingová 32
811 09 Bratislava
tel.: 02/57 10 15 25
fax: 02/52 73 32 14
e-mail: film.sk@sfu.sk

Šéfredaktorka:

Simona Nótová-Tušerová

Tajomníčka redakcie:

Eva Michalková

Redakčná rada: Peter Dubecký
generálny riaditeľ SFU
Alexandra Strelková
riaditeľka NKC – SFU
Marián Brázda
vedúci edičného oddelenia SFU
Miroslav Ulman
odborný referent Audiovizuálneho
informačného centra SFU
Simona Nótová-Tušerová
tlačová tajomníčka SFU
Štefan Vraštiak
tajomník KFN SSN

Design: Marek Borovský

Grafická úprava:

Microtus – Dušan Slezák

Tlač: Dolis, spol. s r.o.

Uzávierka čísla 6/2010:

24. 5. 2010

Text neprešiel jazykovou úpravou.

Názory redakcie sa nemusia

zhodovať s názorami

prispievateľov.

Foto na titulnej strane:

Kamene – Peter Hudák

Film.sk vychádza

s podporou MK SR.

ISSN 1335 – 8286

Akkoľvek rozmnožovanie textu, fotografií,
grafov, vrátane údajov v elektronickej
podobe len s predchádzajúcim
písomným súhlasom vydavateľa.

© Slovenský filmový ústav

Objednávkový kupón na www.film.sk.

PLUS/MÍNUS MESIACA

JÚN 2010

Filmové podujatia na Slovensku

29. apríl – 9. jún

Minifestival európskeho filmu 7 x 7

(miesto konania – Bratislava / Nitra / Trenčín / Žilina / Poprad / Prešov / Košice)

Počas putovnej prehliadky majú diváci možnosť vidieť v siedmich slovenských mestách sedem európskych filmov, a to *Ako sa varia dejiny* Petra Kerekesa, *Rozorvané objatia* Pedra Almodóvara, *Galimatiáš* Jean-Pierra Jeuneta, *Venkovský učiteľ* Bohdana Slámu, *Mikulášove šibalstvá* Laurenta Tirarda, *Happy-Go-Lucky* Mika Leigha a *Gomora* Mattea Garroneho. Snímky sú podporené z programu EÚ MEDIA, vstup na predstavenia je voľný! Viac na www.mediadeskslovakia.eu.

1. jún o 17.00 hod.

Slovenský a český film ocenený na 16. Envirofilme 2010

(miesto konania – Bratislava – A4 / nultý priestor)

Až 165 filmov z 31 krajín, z toho 28 slovenských, bolo prihlásených do súťaže 16. Envirofilmu, ktorý sa konal od 10. do 15. mája. Dve z ocenených snímok *Carstensz – siedma hora* Pavla Barabáša a *Poslední lovci* Steva Lichtaga uvidia aj diváci v Bratislave. Prvá získala Cenu prezidenta Slovenského olympijského výboru a Cenu detskej poroty, druhá Cenu v kategórii dokumentárny film. Viac na www.a4.sk. (švr)

1. – 30. jún

3. Dolce víťaj – Taliansky festival na Slovensku

(miesto konania – Bratislava / Poprad / Košice)

Festival talianskej kultúry Dolce víťaj je prezentáciou jedinečného sveta „made in Italy“. Popri koncertoch, vernisážach i ochutnávkach vín má svoje čestné miesto v jeho programe aj film. Od 4. júna bude v priestoroch bratislavského Talianskeho kultúrneho inštitútu sprístupnená výstava venovaná jednému z najslávnejších režisérov – Luchinovi Viscontimu, spojená s projekciou jeho filmov *Gepard* (15. 6.), *Smrť v Benátkach* (22. 6.) a *Ludwig* (29. 6.). Prehliadka filmov Dvaja filmoví veľikáni a jeden svet je zasa venovaná Giuseppemu Tornatorovi a Dušanovi Hanákovi, ktorí sa počas festivalu stanú držiteľmi Ceny Elsy Morante. Prehliadka sa uskutoční od 7. do 10. júna v FK 35 mm na VŠMU, diváci uvidia dva filmy Dušana Hanáka – *Obrazy starého sveta* a *Ja milujem, ty miluješ* a dva filmy Giuseppe Tornatora – *Malena* a v predpremiére snímku *Baaria*, ktorú si režisér osobne uvedie. Slávnostné udeľovanie Ceny Elsy Morante sa uskutoční 9. júna vo dvorane ministerstva kultúry. Viac na www.dolcevitaj.eu.

4. – 6. jún

Programovací seminár zástupcov FK registrovaných v Asociácii slovenských filmových klubov (ASFK)

(miesto konania – Krpáčovo – hotel Polianka)

JÚN 2010

Program seminára zástupcov slovenských filmových klubov je zložený z filmov, ktoré ASFK plánuje uviesť do distribúcie v nasledujúcej klubovej sezóne. Sú medzi nimi *Kamene* (r. K. Kerekesová), *X = X + 1* (r. J. Krasnohorský), oba diely filmu *25 zo šesťdesiatych alebo Československá nová vlna* (r. M. Šulík), *Chránené územie* (r. A. Hanuljak, P. Kotrha), *Katka* (r. H. Třeštíková), ďalej snímky *Užívaj si, ako sa len dá!* (r. W. Allen), *Hlboký spánok* (r. H. Hawks), *Hadewijch – medzi Kristom a Alahom* (r. B. Dumont), *Svätá tráva* (r. A. Wajda) a *Panika v mestečku* (r. S. Aubier). Viac na www.asfk.sk.

4. jún – 20. august

2. Mladý slovenský film

(miesto konania – Bratislava – Lesné kino Nostalgia – Horský park)

Návštevníci netradičnej filmovej prehliadky budú mať počas celého leta možnosť vidieť pod holým nebom a v prírodnom prostredí diela mladých slovenských tvorcov. Ťažisko prehliadky budú tvoriť filmy novej generáčnej vlny slovenských dokumentaristov, reprezentovaných Jarom Vojtekom, Petrom Kerekesom, Markom Škopom, Jurajom Lehotským, Marekom Kubošom, Ivanom Ostrochovským, Zuzanou Piussi, Petrom Begánym, Tinou Diosi, Dianou Fabiánovou, Petrom Krišťúfkom, Arnoldom Kojnokom, Mirom Remom a Terezou Nvotovou. Priaznivci animovaného filmu sa môžu tešiť na pásmo snímok v réžii Ivany Zajacovej, Martina Snopeka, Ivany Šebestovej, Miša Strussa, Kataríny Kerekesovej, Michaely Čopíkovej, Andreja Kolenčika a Borisa Šimu. Hranú tvorbu budú zastupovať filmy od Viktora Csudaia, Miry Fornay a Jakuba Kronera. Program na str. 42 a viac na www.nostalgia.sk/lesnekino.

8. – 22. jún o 20.00 hod.

Premietanie filmov Petera Mettlera

(miesto konania – Bratislava – A4 / nultý priestor)

Filmár Peter Mettler je výrazným solitérom v súčasnej kanadskej kinematografii. Jeho filmy sa pohybujú na hranici dokumentu, eseje, hraného filmu a videoartu, pričom stavajú na precíznom spojení silnej vizuality a experimentálne komponovanej zvukovej stopy. Už vďaka svojmu debutu *Scissere* (8. 6.), v ktorom rozpráva príbeh psychiatrického pacienta, prvýkrát vypusteného z liečebne, Mettler získal povestť talentovaného tvorca, ktorý sa nebojí opustiť naratívne konvencie. Jeho celovečerný dokument *Picture of Light* (9. 6.) zasa privádza filmový štáb za polárny kruh s cieľom zachytiť prírodný úkaz polárnej žiary. Témou voľne stavaného trojhodinového dokumentu *Gambling, Gods and LSD* (16. 6.) je ľudská túžba po absolútne, film je bizarnou vizuálnou mozaikou naprieč časom a kultúrami. A napokon vo filme *Petropolis* (22. 6.), produkovanom združením Greenpeace, Mettler zachytáva kanadskú olejársku oblasť Alberta Tar Sands – najväčšiu industriálnu zónu sveta s rozlohou Anglicka. Viac na www.a4.sk a www.petermettler.com.

JÚN 2010

9. jún o 17.00 hod.

Premietanie bulharského filmu *Ilúzia*

(miesto konania – Bratislava – Bulharský kultúrny inštitút)
Vo filme Ljudmila Stajkova z roku 1980 Výtvarník, Básnik a Herečka žijú v ilúzii, že umenie ich môže izolovať od politických zmien doby. Každý z nich je uzavretý do svojho sveta, v ktorom má vlastné mravné kritériá. Na pozadí ich drámy sú zábery z vyhladenia jednej dediny po potlačení protifašistického povstania v septembri 1923. Viac na www.bulkis.sk.

9. – 12. jún

16. MF lokálnych televízií Zlatý Žobrák

(miesto konania – Košice – Kulturpark)
Zlatý žobrák je prvou a najstaršou medzinárodnou prehliadkou produkcie lokálnych televízií na Slovensku. Okrem súťažnej prehliadky, v ktorej sa udelí Hlavná cena – Zlatý žobrák a ďalšie ocenenia, sa na festivale uskutočnia pracovné stretnutia, workshopy, prezentácie, okrúhle stoly, panelové diskusie a fóra za účasti popredných európskych odborníkov z oblasti televíznej tvorby. Viac na www.festival.sk.

15. jún o 16.00 hod.

Ocenenie víťazov súťaže 21. Igric 2010

(miesto konania – Bratislava – Klub slovenských spisovateľov)
Odovzdanie diplomov o udelení cien Igric, tvorivých prémie a finančných odmien od Literárneho fondu víťazom aktuálneho 21. ročníka súťaže, do ktorej sa prihlásil rekordný počet – 70 audiovizuálnych diel vytvorených v roku 2009. V roku 2010 udelila porota, ktorej predsedal režisér Dušan Trančík, len tri z možných piatich Igricov a 18 tvorivých prémie v deviatich kategóriách. Igrice neboli udelené v kategórii animovaný film a televízna dramatická tvorba.

(švr)

16. jún o 9.00 hod.

5. MF animovaných filmov stredných škôl Animofest 2010

(miesto konania – Bratislava – SSPŠ animovanej tvorby)
Program tohtoročného Animofestu tvorí pásmo absolventských filmov študentov Súkromnej strednej umeleckej školy animovanej tvorby, druhá časť festivalu bude venovaná filmom zo zahraničia. Do festivalovej poroty zasaďnú odborníci a režiséri zo Slovenska, Bulharska a Fínska. Viac na www.uaf.sk.

17. jún o 20.00 hod.

Fenomén remakov – alebo ako to dopadne, keď dvaja robia to isté

(miesto konania – Bratislava – A4 / nultý priestor)
Ďalšia zo série prednášok šéfredaktora portálu kinema.sk Petra Konečného, tentoraz na tému filmových remakov. Viac na www.a4.sk.

JÚN 2010

18. – 26. jún

18. MFF Art Film Fest 2010

(miesto konania – Trenčianske Teplice / Trenčín)
Aktuálny ročník festivalu priniesie na Slovensko opäť zaujímavé novinky. Súťažiť sa bude tradične v dvoch kategóriách: Medzinárodná súťaž hraných filmov a Medzinárodná súťaž krátkych filmov, pripravené sú aj filmy v ďalších jedenástich sekciami. Ani tento rok nebudú chýbať zvláštne festivalové ocenenia Hercova misia, vďaka ktorej sa na Most slávy postaví český herec Josef Abrhám, a ocenenie Zlatá kamera za výrazný prínos do oblasti kinematografie, ktoré bude udelené režisérovi Václavovi Vorlíčkovi a kameramanovi Stanislavovi Szomolányimu. Festivalové projekcie sa budú konať v troch premietacích priestoroch v Trenčíne a v dvoch kinách v Trenčianskych Tepliciach. Viac na str. 12 – 13 a na www.artfilmfest.sk.

18. jún – 15. september

8. Bažant Kinematograf 2010

(miesto konania – 33 slovenských miest)
Letné pojazdné kino Bažant Kinematograf zavíta na námestia slovenských miest už po ôsmykrát. V tohtoročnom programe si vďaka dvom autobusom Škoda RTO diváci budú môcť pozrieť filmy *Pokoj v duši* Vlada Balka, *2 Bobule* Vlada Lanné, *Neslýdla* Jana Hřebejka, *Líbáš jako Bůh* Marie Poledňákovéj a *Kawasakihno ruže* Jana Hřebejka. Ako predfilmy sa budú premietaf snímky Jaroslavy Havettovej, výraznej osobnosti slovenského animovaného filmu (*Pieseň, Pomóóoc!, Prečo máme radi sliepky, Socha a Údel*). Obidva autobusy svoju púť odštartujú na 18. MFF Art Film Fest v Trenčíne a v Trenčianskych Tepliciach. Viac na www.kinematograf.sk.

(sim)

26. jún

1. Haličský amatérsky filmový festival HAFF

(miesto konania – Halič – Filmový klub Haličského)
Súťažný festival amatérskeho filmu, ktorý organizuje Haličské občianske združenie, uvedie filmy bez obmedzenia žánru. O víťazoch rozhodne štvorčlenná porota zložená s filmových osobností, cenu udelia aj diváci. Súčasťou podujatia bude stolnotenisový turnaj osobností. Viac na www.hoz.sk.

30. jún o 17.00 hod.

Premietanie bulharského filmu *Rapsódia v bielom*

(miesto konania – Bratislava – Bulharský kultúrny inštitút)
Film Tediho Moskova z roku 2002 je príbehom ženy, ktorá nie je úplnou ženou. Je smiešne guľatučká a je aj klaun. Byť súčasne ženou i klaunom je veľmi ťažká úloha – klaun prekáža žene v jej živote a naopak. Hlavnú úlohu vynikajúco stvárnila Maja Novoselska. Viac na www.bulkis.sk.

JÚN 2010

Podujatia slovenského filmu v zahraničí

1. máj – 31. október

Expo Šanghaj 2010 – Šanghaj (Čína)

Projekcia filmu *V srdci Európy* (r. P. Barabáš) na svetovej výstave Expo. Viac na www.exposlovakia2010.

20. máj – 13. jún

36. MFF Seattle (USA)

Projekcia filmu *Lištičky* (r. M. Fornay). Viac na www.siff.net.

27. máj – 1. jún

Prehliadka slovenskej kinematografie – Moskva (Rusko)

Projekcie hraných filmov *Organ* (r. Š. Uher), *Ja milujem, ty miluješ* (r. D. Hanák), *Pokoj v duši* (r. V. Balko), *Tango s komármi* (r. M. Luther) a dokumentov *Iné svetý* (r. M. Škop) a *Slepé lásky* (r. J. Lehotský). Viac na www.arbat-moskino.ru.

30. máj – 6. jún

50. MF filmov pre deti a mládež – Zlín (Česká republika)

Projekcie filmov *Král Drozdia brada* (r. M. Luther), *Pieseň o sivom holubovi* (r. S. Barabáš), *Sojky v hlave* (r. J. Lihosit), *Zbojník Jurko* (r. V. Kubal), *Slané cukríky* (r. E. Štefankovičová), *Slnko v sieti* (r. Š. Uher), *Zvony pre bosých* (r. S. Barabáš), *Boxer a smrť* (r. P. Solan), *Ružové sny* (r. D. Hanák), *Kristove roky* (r. J. Jakubisko), *Keby som mal pušku* (r. Š. Uher), *Šerif za mrežami* (r. D. Plichta), *Perinbaba* (r. J. Jakubisko), *Soľ nad zlato* (r. M. Hollý), *Senzi mama* (r. V. Pavlovič), *Vlakári* (r. J. Lihosit), *Láska neláskavá* (r. D. Plichta), *Pehavý Max a strašialó* (r. J. Jakubisko), *Zmluva s diablom* (r. J. Zachar), *Tretí šarkan* (r. P. Hledík), *Štyridsaťštyri* (r. P. Bielik), *Kapitán Dabač* (r. P. Bielik), *Kolesko* (r. D. Plichta), *Kryštál z Istanbulu* (r. V. Pavlovič) a *Nebojsa* (r. J. Matula). Viac na www.zlinfest.cz.

31. máj – 6. jún

50. MFF Krakow (Poľsko)

Projekcie filmov *Arsy-Versy* (r. M. Remo) a *Osadné* (r. M. Škop). Viac na www.krakowfilmfestival.pl.

1. – 6. jún

13. environmentálny filmový festival CinemAmbiente – Turín (Taliansko)

Projekcia filmu *Arsy-Versy* (r. M. Remo). Viac na www.cinemambiente.it.

1. – 7. jún

26. MF krátkych filmov – Hamburg (Nemecko)

Projekcia filmu *Arsy-Versy* (r. M. Remo). Viac na www.festival.shortfilm.com.

JÚN 2010

3. – 16. jún

Festival európskeho filmu – Kyjev (Ukrajina)

Projekcia filmu *Tango s komármi* (r. M. Luther).

4. – 6. jún

Poděbradské filmové zázitky – Poděbrady (Česká republika)

Projekcia filmu *Bhután – hľadanie šťastia* (r. P. Barabáš).

4. – 12. jún

38. MFF Huesca (Španielsko)

Projekcie filmov *Arsy-Versy* (r. M. Remo) a *Ďakujem, dobre* (r. M. Prikler). Viac na www.huesca-filmfestival.com.

4. – 13. jún

26. MFF Festroia – Setúbal (Portugalsko)

Na významnom portugalskom festivale, ktorý má štyri súťažné sekcie, a to Hlavná súťaž hraných filmov, Filmové debuty, Americké nezávislé filmy a Človek a životné prostredie, sa tento rok uskutoční Pocta slovenskej kinematografii. Premietaf sa v nej budú filmy *Všetko čo mám rád* (r. M. Šulík), *Ružové sny* (r. D. Hanák), *Perinbaba* (r. J. Jakubisko), *Kruté radosti* (r. J. Nvota), *Nebo, peklo... zem* (r. L. Siváková), *Tobruk* (r. V. Marhoul), *Havran* (r. M. Baláž) a *Arsy-Versy* (r. M. Remo). V hlavnej súťaži nás bude reprezentovať film *Pokoj v duši* (r. V. Balko) a v sekcii Človek a životné prostredie snímky *Ako sa varia dejiny* (r. P. Kerekes), *Slepé lásky* (r. J. Lehotský) a *Mesiac v nás* (r. D. Fabiánová). Súčasťou programu je aj sekcia Filmové školy, v ktorej budú uvedené filmy *Pružinka* (r. M. Mészáros), *About Socks and Love* (r. M. Čopíková), *Premeny* (r. L. Pšenčíková), *Čmuchaľ & Sviňa zasahujú* (r. A. Kolečik), *Chyťte ho!* (r. B. Šima), *Bird of Prey* (r. P. Budinský) a *Pôvod sveta* (r. K. Kerekesová), do festivalového programu sú zaradené aj snímky *Chodník cez Dunaj* (r. M. Luther) v sekcii filmov o odboji, $X = X + 1$ (r. J. Krasnohorský) v sekcii Panorama a v sekcii detských filmov sa premietnu animované snímky *Dita na fronte*, *Janko Hraško a bacily*, *Strážca sen*, *Múdre prasiatko*, *Kikiriiki*, *Bábätko v banke* a *Domáca úloha*. Podujatia sa osobne zúčastní aj viacerí z filmových tvorcov, zástupcov budeme mať aj v štyroch festivalových porotách. Viac na www.festroia.pt. (sim)

5. – 12. jún

13. MF študentských filmov – Tel Aviv (Izrael)

Projekcie filmov *Bird of Prey* (r. P. Budinský) a *Ďakujem, dobre* (r. M. Prikler). Viac na www.taufilmfest.com.

12. – 13. jún

Foghorn Outdoor Festival – Skochovice (Česká republika)

Projekcie filmov Pavla Barabáša *Bhután – hľadanie šťastia* a *Ticho nad oblakmi* na festivale vody, zeme a vzduchu. Viac na www.foghorn.cz.

JÚN 2010

16. – 20. jún

Festival európskeho filmu – Santo Domingo (Dominikánska republika)Projekcia filmu *O dve slabíky pozadu* (r. K. Šulajová).

16. – 27. jún

64. MFF Edinburgh (Škótsko)Projekcia filmu *Lištičky* (r. M. Fornay) v súťažnej sekcii. Viac na www.edfilmfest.org.uk.

17. – 23. jún

Festival európskeho filmu – Lvov (Ukrajina)Projekcia filmu *Tango s komármi* (r. M. Luther).

20. – 27. jún

39. Lubušské filmové leto – Lagów (Poľsko)Projekcie filmov *Hranica* (r. J. Vojtek), *Pokoj v duši* (r. V. Balko), *Lištičky* (r. M. Fornay), *BRATISLAVAfilm* (r. J. Kroner), *Ako sa varia dejiny* (r. P. Kerekes), *Afganské ženy za volantom* (r. S. Karimi), *Slepé lásky* (r. J. Lehotský), *Nedodržaný sľub* (r. J. Chlumský), *Mesiac v nás* (r. D. Fabiánová), *Arsy-Versy* (r. M. Remo) a pásmo krátkych filmov z VŠMU. Viac na www.lif.pl.

21. – 27. jún

8. MF dokumentárnych filmov Silverdocs – Washington (USA)Projekcia filmu *Arsy-Versy* (r. M. Remo). Viac na www.silverdocs.com.

22. – 27. jún

3. Documentarist – Istanbul (Turecko)Projekcie filmov *Arsy-Versy* (r. M. Remo), *Osadné* (r. M. Škop) a *Mesiac v nás* (r. D. Fabiánová). Viac na www.documentarist.org.

26. jún – 2. júl

8. MFF Tofifest – Toruń (Poľsko)Projekcie filmov *Papierové hlavy* (r. D. Hanák), *Čierne dni* (r. L. Kudelka, M. Černák, Š. Kamenický, C. Kováč) a *Sonda 1/1990 – Vlák Nežnej revolúcie* (r. R. Ferko, V. Mináč, A. Horák). Viac na www.tofifest.pl.

30. jún

Premietanie filmu *Odchádza človek* – Varšava (Poľsko)

Projekcia filmu Martina Slivku v Slovenskom inštitúte v Poľsku.

pripravila **Nina Šilanová****(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY V PROGRAME PODUJATÍ!)**

Autokino Zlaté piesky už premieta

Minulý rok v lete spustila spoločnosť Strategic v spolupráci s nákupným centrom Shopping Palace Zlaté piesky prvé stále autokino v Bratislave. Na minuloročný úspech projektu nadzeral jeho druhý ročník, počas ktorého autokino v termíne od mája do konca októbra 2010 uvedie filmy počas 79 premietacích dní. Prvé tohtoročné premietanie sa konalo 1. mája, premietal sa film *Milionár z chatrče – Slumdog Millionaire*, ktorý si diváci zvolili v internetovom hlasovaní. V tohtoročnom projekte Autokino Zlaté piesky sa diváci budú môcť tešiť opäť na tematicky zamerané týždne, napríklad týždeň Oscarových filmov, týždeň prelomových filmov, týždeň Oscarových „animákov“ či akčný týždeň. V júni bude témou premietaní „Kinema film roka“, do programu sú zaradené napríklad snímky *21 gramov*, *Večný sviť nepoškrvnenej mysle*, *25. hodina*, ale aj *Dogville*, *Mafióni*, *Shrek*, *Trója* či *Piráti z Karibiku*. Princípom autokina je, že diváci z pohodlia svojho auta sledujú filmové plátno, ktorého zvukový prenos si naladia v autorádiu. Premietacie dni autokina sú každý utorok, štvrtok a sobotu vždy o 21.00 hod., vstup na všetky projekcie je voľný. Viac informácií a program nájdete na www.autokinozlatepiesky.sk.

(nina)

Nový časopis o východoeurópskom filme

Studies in Eastern European Cinema je nový odborný časopis britského vydavateľstva Intellect. Jeho zámerom je prinášať odborné štúdie z oblasti dejín a estetik stredoeurópskych, východoeurópskych a balkánskych kinematografií. Časopis bude vychádzať dvakrát ročne a mal by prekonať obmedzenia, ktoré sú charakteristické pre príležitostné zborníky, oboznamujúce „západné“ akademické prostredie s málo známymi kinematografiami bývalého „východného bloku“. Jeho najdôležitejšou ambíciou je postupne preklenúť bariéry deliace „západné“ a „domáce“ písanie o filme a poskytovať rovnaký priestor pre západoeurópskych a domácich odborníkov. Okrem iného by sa tak mohol stať aj dôležitou bázou pre kvalitnú spoluprácu regionálnych filmových štúdií s anglofónnym akademickým prostredím, ale tiež dôležitým študijným materiálom. Ako začínajúce periodikum nemá zatiaľ časopis *Studies in Eastern European Cinema* stanovené užšie okruhy tém, zameriava sa skôr na selekciu kvalitných a inovatívnych príspevkov. Systematické pokrytie všetkých dôležitých východoeurópskych kinematografií bude otázkou času, no pre slovenského čitateľa môže byť mimoriadne zaujímavé už jeho prvé číslo. Prináša totiž kvalitné štúdie o čiernom filme v bývalej Juhoslávii, o dokumentaristickom obraze v baltických kinematografiách či o normalizovaní ex-juhoslovenskej filmovej estetiky po roku 2000, ale aj rozhovor s významnou maďarskou scenáristkou Yvette Biró, štúdiu Jonathana Owena o bohémnych postavách u Juraja Jakubiska či reportáž Jana Čulíka o karlovarskom filmovom festivale. Časopis bude k dispozícii v knižnici Slovenského filmového ústavu (SFÚ). Viac informácií na www.intellectbooks.co.uk/journals/view-Journal.id=176/.

Jana Dudková

(autorka je spolupracovníčka redakcie)

Festival otvorený pre všetkých

Tohtoročný 18. MFF Art Film Fest sa koná v termíne od 18. do 26. júna 2010, druhý rok pod novým programovým vedením. Prináša filmy z celého sveta v pätnástich sekciami, vrátane dvoch súťažných, zameraných na hrané celovečerné filmy a na krátke snímky. Jeho program je bohatý, rôznorodý a zreteľne sa otvára čoraz širšiemu publiku. Je to jeden zo zámerov nového vedenia.

„Otvorenie sa širšiemu publiku chápe ako jeden z kľúčových významov tohto festivalu, a nielen pri filmových výberoch,“ hovorí programový riaditeľ MFF Art Film Fest, Peter Nágel. Tomu zodpovedá aj trinásť nesúťažných sekcií, ktoré ponúknu program pre každého. Najpočetnejšia sekcia sú Európske zákutia, ktorá uvádza filmy zo starého kontinentu, medzi nimi diela nových európskych talentov, napríklad dánsku snímku *Červená kaplnka*, ocenenú Hlavnou cenou poroty na MFF Sundance v kategórii dokumentárnych filmov, koprodukčný izraelsko-nemecký film *Ajami*, nominovaný na európsky objav roka i Oscara v kategórii najlepší zahraničný film, ale aj najnovšie filmy známych režisérov ako Michael Winterbottom, Hans Petter Moland, Goran Paskaljević alebo François Ozon. To najzaujímavejšie z mimoeurópskych teritórií prináša sekcia Okolo sveta. Z jej tohtoročnej ponuky organizátori festivalu upozorňujú predovšetkým na režisérsky debut mexického scenáristu (*Amores Perros*, 21 gramov, *Babel*) Guillerma Arriaga, americký film *Spálené životy*. Sekcia však uvedie aj snímky bratov Coenovcov, Woodyho Allena, Todda Solon-

dza a neamerické filmy z Japonska, Iránu či Austrálie. Lásky a anarchia je názov sekcie, ktorá prináša nekonvenčné a originálne diela najmä s dôrazom na filmové vyjadrovacie prostriedky. Tento rok napríklad ruský film *Vlčík* Vasilija Sigareva, nemecký film *Odstup* Thomasa Siebena či koprodukčný *Obyčajní ľudia* Vladimira Perišiča, všetky ocenené na prestížnych festivaloch cenami pre nezávislú kinematografiu. Ambíciou nadobudnúť status tradičnej sekcie má aj výber prezidenta festivalu Milana Lasicu To najlepšie z komédie, a teda „stará dobrá filmová klasika“. Na tomto ročníku festivalu to však nebude jediné zastúpenie komediálneho žánru. Svoje komédie a rozprávky na Art Film Feste v špeciálnej sekcii, venovanej jeho tvorbe, uvedie aj český režisér Václav Vorlíček.

Z filmárskych osobností festival predstaví islandského režiséra, scenáristu, producenta Fridrika Thóra Fridrikssona. Uvedie jeho tvorbu od počiatkov až po súčasné filmy, z ktorých mnohé sa na Slovensku ešte nepremietali. U nás neznámu tvorbu ponúkne aj sekcia Prísľuby z Východu, zameraná na východoázijskú kinematografiu. Medzi to najlepšie patrí

napríklad najúspešnejší taiwanský film všetkých čias *Cape No.7*, nominovaný na Oscara za najlepší zahraničný film, alebo film *Antique*, ktorý zasa patrí do radu úspešných adaptácií ešte úspešnejších komiksov. Sekcia Hviezadne spomienky voľne nadväzuje a modifikuje niekdajší Kultový film. Bude žánrovo rozmanitá a uvedie snímky z nedávnej súčasnosti i staršieho obdobia. Veľmi aktuálnou je Téma: Futbal je náš život, napríklad s filmami *Hľadanie Erica* Kena Loacha alebo *Víťazstvo* Johna Hustona, zaradená do programu v nadväznosti na aktuálne majstrovstvá sveta vo futbale. Pre divákov, ktorí radi ponocujú, je pripravená Nočná prehliadka s výberom nekonvenčných filmov, vymykajúcich sa svojou formou aj obsahom kritériám artových či bežných distribučných titulov, napríklad s americkým sci-fi muzikálom v šiestich častiach *Stingray* Sam Coryho McAbeeyho. Do programu patria aj sekcie k zvláštnym festivalovým oceneniam Hercova misia a Zlatá kamera.

Pravidelnou súčasťou programu sa stala aj Slovenská sezóna. Sú do nej zaradené najmä horúce novinky, napríklad predpremiéra dvojdielneho dokumentu Martina Šulíka 25 zo šesťdesiatych alebo Československá nová vlna či premiéra animovaného filmu *Kamene* Kataríny Kerekesovej. Po prvý raz sa na Slovensku uskutoční aj verejná projekcia filmu Dariusza Jabłońskiego *Vojnové hry a muž, ktorý ich zastavil*. Sekciu doplnia animované, dokumentárne a hrané filmy z produkcie FTF VŠMU, uvedené pri príležitosti júňového 20. výročia fakulty. Ako špeciálny „bonus“ sa dvadsať rokov po svojom vzniku odpremieta aj film Dušana Trančíka *Keď hviezdy boli červené*.

Podľa Petra Nágela sa jeho programový tím pokúšal „pri-

nieť filmy, ktoré sa najviac sklňovali vo svete za ostatné dva roky, a samozrejme, dosiaľ neboli nikdy uvedené na Slovensku.“ Hovorí, že „je vždy najkomplikovanejšie dostať filmy, ktoré mali svoje medzinárodné festivalové uvedenie iba pred tromi alebo šiestimi mesiacmi. Napríklad filmy z tohtoročného Sundance, Berlína alebo Cannes.“ A čo teda hlavné súťažné sekcie? Podľa Nágela ich výber potvrdzuje tieto slová. „V súťaži krátkych filmov máme napríklad laureáta Zlatého medveďa z tohtoročného Berlinale, dve najvyššie ocenené snímky z najväčšej svetovej prehliadky krátkych filmov v Clermond-Ferrand či viacerých držiteľov národných cien. Som veľmi rád, že medzi nimi bude aj slovenský zástupca, film *Mátyása Priklera* Ďakujem, dobre. V medzinárodnej súťaži hraných filmov sa objaví 15 titulov a označil by som ju za „heavy weight“ výber. O *Modrého anjela* za najlepší film budú súťažiť napríklad držiteľ Zlatého leva z Benátok, izraelský film Libanon, laureát Zlatého leoparda z Locarna, britsko-francúzska-nemecká snímka Ona, Čičanka, ďalej film ocenený Veľkou cenou poroty v Sundance, americká dráma *Zmrznutá kosť*, alebo peruánsky *Príboj*, ktorý získal Cenu divákov na tom istom festivale, španielska dráma s višačkou *Strieborná mušľa* za najlepšiu réžiu v *San Sebastiane* Žena bez klavíra či najlepší debut z Berlinale, švédsky *Sebbe*, a tiež mimoriadny ruský film *Ako som prežil toto leto s dvoma Striebornými medveďmi za herecké výkony a kameru z toho istého festivalu...*“ Na záver Peter Nágel dodáva, že „ak môžem použij športovú terminológiu, tak sme sa na festival usilovali získať extra triedu.“ Či sa to organizátorom podarilo, môžu diváci overiť už čoskoro.

(sim)

(Baaria, Taliansko / Francúzsko, 2009) 35 mm, 150 min., MP 12, české tituly, **komédia**

Baaria

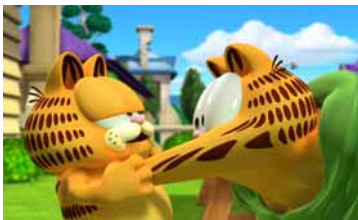
Réžia: Giuseppe Tornatore. **Námet:** Giuseppe Tornatore. **Scenár:** Giuseppe Tornatore. **Kamera:** Enrico Lucidi. **Strih:** Massimo Quaglia. **Hudba:** Ennio Morricone. **Hrajú:** Monica Bellucci, Francesco Scianna, Michele Placido, Margareth Madé, Raoul Bova, Giorgio Faletti, Ángela Molina. **Distribútor:** Continental Film

Baaria vykresľuje lásky, túžby a sklamaní celej komunity v slnkom vysušenom cípe Talianska v rozmedzí od 30. do 80. rokov minulého storočia. Chudobný pastier Cicco si plní svoje nenaplnené sny pomocou kníh a epických básní. V dobe, kedy se celá Európa potáca na pokraji skazy v dôsledku 2. svetovej vojny, sa jeho syn Peppino rozhod-

ne zapojiť do politického diania. Dostáva sa do stretu nielen s vlastnými ideálmi, ale aj so samotnou spoločnosťou. A i keď nakoniec nachádza svoju životnú lásku, musí prejsť zafážkavujúcou skúškou, ktorá pre neho môže byť osudná... Snímka bola nominovaná na Zlatý glóbus za najlepší cudzojazyčný film.

(Garfield's Pet Force, USA, 2009) 3D digital, 72 min., MP 7, slovenský dabing, **animovaný 3D**

Garfield 3D

Réžia: Mark A. Z. Dippé. **Scenár:** Jim Davis. **Strih:** Rob Neal, Tom Sanders. **Hudba:** Kenneth Burgomaster. **V slovenskom znení:** Peter Marcin, Kristína Turjanová, Emil Hasson, Ivan Šándor, Martin Kaprálik. **Distribútor:** Palace Pictures

Nové dobrodružstvá tučného kocúra Garfielda prinášajú stret kreslených postavičiek so svetom komiksov. V kreslenom svete sa objaví superkocúr Garzooka s hrôzostrašnou správou, že zákerná superzloduška Vetviv napadla mierumilovnú komiksovú planétu Dorkon a ukradla vynález, ktorý jej pomôže zmocniť sa obi-

dvoch svetov. Je ním molekulo-lárny zmiešavač, ktorý dokáže spojiť dva ľubovoľné predmety alebo aj ľudí do jedného! Navyše tí, ktorí sú takto spojení, sú celkom pod kontrolou toho, kto zmiešavač ovláda... Čo urobí Garfield? Prekoná svoju známu lenivosť a pomôže zachrániť oba svety?

(The Men Who Stare at Goats, USA / V. Británia, 2009) 35 mm, ŠUP, 94 min., MP 12, české tituly, **komédia**

Muži, čo čumia na kozy

Réžia: Grant Heslov. **Námet:** Jon Ronson – rovnomenný román (2004). **Scenár:** Peter Straughan. **Kamera:** Robert Elswit. **Strih:** Tatiana S. Riegel. **Hudba:** Rolfé Kent. **Hrajú:** George Clooney, Ewan McGregor, Jeff Bridges, Kevin Spacey, Stephen Lang, Robert Patrick. **Distribútor:** SPI International

Film Muži, čo čumia na kozy je komickým filmovým spracovaním, inšpirovaným rovnomenným bestsellerom Jona Ronsona. Reportér Bob Wilton sa v honbe za veľkým príbehom dostáva do boja medzi dvomi utajenými jednotkami americkej armády. Na jednej strane stojí špeciálna jed-

notka s novou metódou boja a schopnosťou čítať myšlienky nepriateľa, prechádzajú stenami a dokonca zabíjajú kozu svojím pohľadom, na druhej strane sú zasa perfektní vojaci pod velením dezertéra Larryho Hoopera. Čo z týchto bizarných udalostí je však skutočnosť a čo fikcia?

(Ein Augenblick Freiheit, Rakúsko / Francúzsko, 2008) 35 mm, 110 min., MP 12, české tituly, **dráma**

Na chvíľu slobodní

Réžia: Arash T. Riahi. **Scenár:** Arash T. Riahi. **Kamera:** Michael Riehl. **Strih:** Karina Ressler. **Hudba:** Karuan. **Hrajú:** Navid Akhavan, Pourya Mahyari, Erika Bozorgi, Sina Saba, Payam Madjlessi. **Distribútor:** Asociácia slovenských filmových klubov

Film rozpráva príbeh troch skupín iránskych utečencov: manželov s dieťaťom, dvoch mladíkov, ktorí sľúbili dopraviť deti ich rodičom do Viedne, a dvoch mužov, ktorí sa priatelia napriek vzájomným rozdielom. Všetkým sa podarilo utiecť z Iránu, teraz sa však nemôžu pohnúť z pochybného hotela v tureckej Ankare, kde

deň za dňom mórne čakajú na víza. Film nakrútil mladý iránsky režisér Arash T. Riahi, ktorý aj vďaka vlastnej skúsenosti vierohodne zobrazil situáciu ľudí utekajúcich zo svojich domovov a čudný prechodný stav žiadateľov o azyl. Vynútená prestávka filmových hrdinov v ceste za slobodou je plná nádejí i neistoty.

(Låt den rätte komma in, Švédsko, 2008) 35 mm, ŠUP, 114 min., MP 12, české titulky, **horor**

Nech vojde ten pravý

Réžia: Tomas Alfredson. **Scenár:** John Ajvide Lindqvist. **Kamera:** Hoyte van Hoytema. **Strih:** Dino Jonsäter, Tomas Alfredson. **Hudba:** Johan Söderqvist. **Hrajú:** Kåre Hedebrant, Lina Leandersson, Per Ragnar, Henrik Dahl, Karin Bergquist, Peter Carlberg, Ika Nord, Mikael Rahm. **Distribútor:** Asociácia slovenských filmových klubov

Napínavý dej filmu sa odohráva v zime na štokholmskom sídlisku začiatkom 80. rokov minulého storočia. Oskar Eriksson je normálny sympatický dvanásťročný chlapec. Je však trochu osamelý, nerozumie si s novými spolužiakmi, a preto z nudy začne zbierať novinové výstrižky o sériových

vraždách. Práve vtedy spoznáva Eli, svoju novú mladú susedku, tiež veľmi osamelú. Začína sa ich podivuhodné tajomné priateľstvo, smerujúce k prekvapujúcej pointe... Temný a strašidelný horor, ktorý má vynikajúcu atmosféru a inteligentne sofistikovanú a zároveň presvedčivú zápletku.

PREMIÉRA: 3. 6. 2010

(A Nightmare on Elm Street, USA, 2010) 35 mm, ŠUP, 102 min., MN 15, slovenské titulky, **horor**

Nočná mora z Elm Street

Réžia: Samuel Bayer. **Námet:** Wes Craven (postavy) a Wesley Strick. **Scenár:** Wesley Strick, Eric Heisserer. **Kamera:** Jeff Cutter. **Strih:** Glen Scantlebury. **Hudba:** Steve Jablonsky. **Hrajú:** Jackie Earle Haley, Katie Cassidy, Kyle Gallner, Rooney Mara, Thomas Dekker, Kellan Lutz. **Distribútor:** Continental Film

Freddy Krueger sa vracia v najnovšom remakeu klasického hororu *Nočná mora z Elm Street*. Skupinu tínedžerov z predmestia spája jedno puto: všetkých prenasleduje Freddy Krueger, desivo znovotvorený zabitak, ktorý ich straší v ich snoch. Pokiaľ nespia,

môžu chrániť jeden druhého, ale keď zaspia, nieť úniku... Samuel Bayer, režisér novej verzie filmu o Freddyom Kruegerovi, sa zatiaľ preslávil ako tvorca viedoklipov, napríklad skupín Green Day, The Cranberries, Garbage či Davida Bowieho.

PREMIÉRA: 10. 6. 2010

(Desert Flower / Wüstenblume, V. Británia / Nemecko / Rakúsko, 2009) 35 mm, ŠUP, 124 min., MP 12, české titulky, **životopisná dráma**

Púštny kvet

Réžia: Sherry Horman. **Námet:** Waris Dirie, Cathleen Miller – rovnomená kniha (1998). **Scenár:** Sherry Horman. **Kamera:** Ken Kelsch. **Strih:** Clara Fabry. **Hudba:** Martin Todsharow. **Hrajú:** Liya Kebede, Sally Hawkins, Timothy Spall, Juliet Stevenson, Craig Parkinson, Anthony Mackie, Meera Syal, Anthony Mackie, Soraya Omar-Scego. **Distribútor:** Continental Film

Film vznikol podľa rovnomennej autobiografickej knihy autorky Waris Dirie, ktorá vyrastala od svojich trinástich rokov v Somálsku a po úteku do Londýna sa stala jednou z najznámejších svetových topmodeliek. Rozpráva zarážajúci životný príbeh, v ktorom opisuje svoju neuveriteľnú cestu od kočovného života v somálskej púšti na najznámejšie

svetové prehladkové móla. Bol to sen a zároveň nočná mora. V New Yorku, na vrchole svojej kariéry, prvýkrát prehovorila o probléme ženskej obriezky, ktorú sama vytrpela, keď mala len päť rokov. Krátko po rozhovore sa rozhodla, že skončí s kariérou modelky a zasväti svoj život boju proti tomuto starobylému rituálu.

PREMIÉRA: 17. 6. 2010

(An Education, V. Británia, 2009) 35 mm, ŠUP, 95 min., MP 12, české titulky, **dráma**

Škola života

Réžia: Lone Scherfig. **Scenár:** Nick Hornby. **Kamera:** John de Borman. **Strih:** Barney Pilling. **Hudba:** Paul Englishby. **Hrajú:** Carey Mulligan, Olivia Williams, Alfred Molina, Peter Sarsgaard, Care Seymour, William Melling, Rosamund Pike, Emma Thompson. **Distribútor:** Tatrafilm

Jenny vyrastá na londýnskom predmestí v priemernej britskej rodine a už sa nevie dočkať, kedy začne žiť skutočný dospelý život. Je usilovnou študentkou a sníva o univerzite v Oxforde. Jej malomeštiacky život sa ale zásadne zmení, keď stretne charizmatického, bohémskeho tridsiatnika Davida. Ten presvedčí rodičov

Jenny, že ju k jej 17. narodeninám smie zviať na výlet do Paríža, no tí netušia, že Jenny si Paríž vybrala ako miesto, kde chce prísť o panenstvo. Práve vo chvíli, keď je celoživotný sen rodičov dostať svoju dcéru na Oxford na dosah, sa Jenny rozhoduje, že svoj život po boku Davida od zákládov zmení...

PREMIÉRA: 24. 6. 2010

(Dark Country, USA, 2009) 3D digital, ŠUP, 92 min., MN 15, český dabing, **triler**

Tmavá krajina 3D

Réžia: Thomas Jane. **Scenár:** Tab Murphy. **Kamera:** Geoff Boyle. **Strih:** John Lafferty, Robert K. Lambert. **Hudba:** Eric Lewis. **Hrajú:** Thomas Jane, Lauren German, Ron Perlman, Chris Browning, Con Schell, Rene Mousseux. **Distribútor:** Tatrafilm

Film rozpráva príbeh mladšej dvojice Dicka a Giny, ktorí sa vyberú na „svadobnú cestu“. Z Las Vegas sa vydajú na bláznivú nočnú jazdu do temnej, opustenej púšte. Vášň, túžbu a radosť z danej chvíle umocňujú jazdou bez zapnutých svetiel. Rútia sa do tmy a v momente, keď svetlá znovu rozsvietia, sa pred kapotou

ich auta objaví muž. Zrážke nedokážu zabrániť. Naložia neznáme telo a snažia sa ho dopraviť do nemocnice. Stratia sa však v púšti a nevitány spolujazdec začína odhaľovať svoje zlovestné tajomstvá. Film je jedným z prvých, ktorý 3D nepoužíva ako trik, ale na pôsobivú prácu s filmovým napätím.

PREMIÉRA: 17. 6. 2010

(The Back-up Plan, USA, 2010) 35 mm, ŠUP, 106 min., MP 12, slovenské tituly, **romantická komédia**

Záložný plán

Réžia: Alan Poul. **Scenár:** Kate Angelo. **Kamera:** Xavier Pérez Grobet. **Strih:** Priscilla Nedd-Friendly. **Hudba:** Stephen Trask. **Hrajú:** Jennifer Lopez, Alex O'Loughlin, Michaela Watkins, Eric Christian Olsen, Anthony Anderson, Noureen DeWulf, Melissa McCarthy. **Distribútor:** Itafilm

Zoe sa rozhodne, že čakanie na toho pravého trvá prídlho, a preto s úmyslom stáť sa matkou navštívi kliniku pre umelé oplodnenie. V deň zároku však spozná skvelého chlapa Stana. Snaží sa rozvíjať vznikajúci vzťah a zároveň zakryť príznaky raného tehotenstva, čím vzniká množstvo komických situácií, z ktorých je

Stan zmätený. Keď nervózna Zoe odhalí skutočné zámyery svojho konania, Stan ju svojou pozitívnou reakciou prekvapí. Skutočný tehotenský test ale prichádza až potom, čo si obaja uvedomia, že jeden druhého vlastne vôbec nepoznajú a ich vzťah je naplnený len rozbušenými hormónmi a prípravami na rodičovstvo.

PREMIÉRA: 17. 6. 2010

(Green Zone, Francúzsko / USA / Španielsko / V. Británia, 2010) 35 mm, ŠUP, 115 min., MN 15, slovenské tituly, **triler**

Zelená zóna

Réžia: Paul Greengrass. **Námet:** Rajiv Chandrasekaran – kniha *Imperial Life in the Emerald City: Inside Iraq's Green Zone* (2006). **Scenár:** Brian Helgeland. **Kamera:** Barry Ackroyd. **Strih:** Christopher Rouse. **Hudba:** John Powell. **Hrajú:** Matt Damon, Greg Kinnear, Brendan Gleeson, Amy Ryan, Jason Isaacs, Yigal Naor. **Distribútor:** Tatrafilm

Akčný triler *Zelená zóna* nazývajú tiež „štvrtý Jason Bourne“. S úspešnou sériou ho spájajú nielen žánre, meno režiséra a predstaviteľa hlavnej úlohy, ale predovšetkým sto-percentná „filmárčina“, strhujúce tempo a výnimočný príbeh. Film sa odohráva na horúcej pôde Iraku, krátko po

zvrhnutí režimu Saddáma Husajna. Jedným z nešťastníkov, ktorí majú pomôcť túto krajinu postaviť na nohy, je aj dôstojník americkej jednotky Roy Miller. Tá má za úlohu pátrať po zbraniach hromadného ničenia a zároveň po pohľadáčik bývalého režimu. Miller a jeho muži sa ocitli v pekle...

PREMIÉRA: 3. 6. 2010

(Ženy v pokušení, Česká republika, 2010) 35 mm, ŠUP, 118 min., MP 12, **komédia**

Ženy v pokušení

Réžia: Jiří Vejdělek. **Scenár:** Jiří Vejdělek. **Kamera:** Martin Šácha. **Strih:** Ondřej Hokr. **Hudba:** Jan P. Muchow. **Hrajú:** Lenka Vlasáková, Eliška Balzerová, Vojtěch Dyk, Veronika Kubářová, Jiří Macháček, Roman Zach, Michal Gulyáš. **Distribútor:** Garfield Film

Štyridsiatnička Helena, uznaná odborníčka na manželské problémy, jedného dňa zisťuje, že sa dostala do situácie, akú rieši so svojimi pacientmi. Jej doposiaľ milujúci a milovaný manžel je pristihnutý in flagranti s mladšou ženou a Helena sa priskoro ocitne na prahu nového života. Dvadsaťročná dcéra Laura

chce byť matke oporou, zároveň sa sama stretáva s nástrahami prvej lásky. Pomocnú ruku ponúka Helene aj jej matka Vílma, bývalá herečka, ktorá na všetky situácie aplikuje svojráznu školu života. Tri úplne odlišné ženy zisťujú, že keď chcú niečo vyriešiť, potrebujú nadhľad, humor a nestrácať hlavu ani nádej.

prípravili **Nina Šilanová** a **Miro Ulman**
(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY TÝKAJÚCE SA DISTRIBUČNÝCH TITULOV!)

PREMIÉRA: 10. 6. 2010

Animovaný film rozpráva unikátne

O animovanom bábkovom filme *Kamene* sa hovorí už dlho. Po piatich rokoch práce ho animátorka Katarína Kerekesová (1974) predstaví divákovi v premiére na aktuálnom 18. ročníku festivalu Art Film Fest v Trenčíne a Trenčianskych Tepliciach, v kinách ho divácividia od septembra ako predfilm Švankmajerovho filmu *Přežit svůj život (teorie a praxe)* v prehladke Projekt 100. Príbeh o žene, ktorá sa snaží porozumieť mužskému svetu, je podobne, ako Kerekesovej predchádzajúci film *Pôvod sveta*, náročným projektom v atraktívnom spracovaní.

Tvoje filmy *Pôvod sveta* aj *Kamene* sú po technickej stránke veľmi náročné. Máš rada výzvy?

– Určite mám rada výzvy. Mám rada projekty, ktoré nie sú celkom tradičné. Baví ma objavovanie. Samozrejme však chcem, aby forma rozprávania súvisela s príbehom a podporovala ho.

Príbliž nám tvoj nový film *Kamene*. Niekde sa o ňom hovorí ako o muzikáli, inde ako o opere...

– Skladateľ Marek Piaček mu hovorí opera. Ale to, čo sme vyrobili, nemá jasné kontúry žánru. Podľa Mareka označenie „muzikál“ film degraduje. Ja by som zasa chcela byť bližšie k ľuďom a ťažkú tému odľahčiť. Môžeme sa zhodnúť na tom, že je to animovaný film. Ale hudobný. Libreto vychádza z poézie Milly Haugovej. A hudba... To bol veľmi náročný proces. V podstate to bola tiež animácia.

Kedy si našiel príbeh takúto formu?

– Príbeh vyšiel z genia loci, ktoré vyžaroval pre mňa obrá-

zok z kamennej Kapadokie. Postupom času sa vyvíjal, ale melodráma to bola od začiatku. Mala som pocit, že keď do toho vložíme hudobnú vrstvu, keď žena ako hlavná hrdinka bude spievať a robotníci tancovať, tak to bude oveľa vrstevnatejšie. Vyjadrieme tým emóciu, ktorú mŕtva tvár bábkyniesie iba vo svojom výraze. Spev bol prostriedkom, ako túto emóciu podporiť.

Marek Piaček už je ako váš „rodinný skladateľ“...

– Marek je ochotný sa niekam vyvíjať, robí veci, ktoré sú aj pre neho výzvou. Mne sa páčila hudba, ktorú robil k Peťrovým filmom. Ponúkla som mu teda svoj film a jemu sa páčil. Vravel, že nikdy nič také zložité nerobil. Na veľmi krátkych plochách musel vystačiť príbeh hudby. Rovnako ako je vo filmovom rozprávaní zhutnený príbeh hlavnej hrdinky, tak táto metafora sa musela dostať aj do hudby. Bolo to náročné, ale myslím si, že to vyšlo veľmi pekne. Chceli sme do hudby dostať svet kamenných mužov a poetický svet ženy, potom jej postupný prerod. Vzniklo tak

foto: Peter Košťál

dosť neštandardné spojenie break-core a orchestrálnej hudby. Hudbu sme nahráli s ozajstným orchestrom, spolupracovali sme s Viedenskou univerzitou hudby a múzických umení, kde sa robila aj kompletná zvuková postprodukcia. Pre mňa to bolo nové i v tom, že som bola nútená formulovať aj veci spojené so zvukovým dizajnom.

Poézia Milly Haugovej sa, najmä pociťovo, s príbehom a postavou krásne spojila.

– Veľmi dlho som nevedela, koho by som mala osloviť. Mala som príbeh a potrebovala som ho prerozprávať ústami ženskej hrdinky. Poéziu Milly Haugovej som nepoznala, len mi to meno zrazu vyvstalo v hlave. Úplne spirituálne. Prelistovala som všetky literárne časopisy, ktoré som doma našla, a zistila som, že jej poézia je plná a krásna. V knižnici som si požičala všetky jej zbierky, prečítala som ich a bolo to neuveriteľné, lebo to boli presne slová tej mojej ženy. Bola som unesená. Zavolala som jej a ona s použitím poézie súhlasila. Z básní som povyberala tie časti, ktoré mohli byť formuláciou tej ženy. Preložili sme ich a vzniklo anglické libreto. Oslovila som Dadu Mazálovú, aby prepožičala našej hrdinke svoj hlas. Chceli sme čistý hlas, ale súčasne s možnou polohou

šialenstva. Postava jej bola blízka, vravela mi, že tiež zvažuje mať dieťa. Ten príbeh je totiž aj o túžbe ženy mať dieťa. A Da-da naozaj otehotnela. Takže máme aj filmové dieťa. A Mile Haugovej sa zasa narodila vnúčka.

Všetky texty sú v angličtine?

– Áno. Animácia úst (lip-synch) sa musí robiť fázu po fáze ako každá iná animácia. A inak vyzerá na výslovnosti animácia slovenského a inak anglického slova. Dali sme prednosť angličtine. Verím, že slovenský divák to prijme. Žena vo filme spieva a muži kričia ako chór. Sú to slová, ktoré charakterizujú ich prácu, pobyt v kameňolome. Sú kontrastom k jej krásnym melódiám.

V jednom pláne sú *Kamene* filmom o túžbe ženy mať dieťa. Aké ďalšie roviny tento príbeh má?

– V prvom pláne je to príbeh o mužsko-ženských vzťahoch, ale pokojne tým môžeme popísať stav sveta, ako ho dnes vnímame. Muži chodia do práce a stali sa kameňmi – aj keď mnohí ešte majú odvalu svojimi vnútornými kameňmi hýbať. Je to ale aj o ženách, ktoré sa možno istým spôsobom snažia svoju nežnosť, krehkosť potlačiť a prispôbiť sa mužským

zákonem, čo pre nich nie je prirodzené. Ďalšia rovina je pre mňa možno ešte dôležitejšia. Záver filmu je koncipovaný tak, že napriek smrti tu po nás ostáva niečo, čo má šancu nás prerásť. Pre mňa je to aj osobné vyrovnanie sa so stratou niekoho a niečoho veľmi dôležitého a je to hold tomu, že veci a deje pokračujú ďalej aj po našej smrti.

Kamene vznikali päť rokov, no technológia sa vyvíja veľmi rýchlo. Ako sa toto dotklo tvojho filmu?

– Naše finančné možnosti boli obmedzené a z toho vyplýva, že sme sa veľa vecí snažili vyrobiť svojpomocne. Myslí si, že sa nám podarilo celkom unikátne technologicky vyriešiť niektoré momenty, napríklad jazdy. Samozrejme, že za tých päť rokov sa technológie veľmi zmenili, teraz by sme použili lepšie fotoaparáty a všetko, čo k tomu patrí. Treba sa len tešiť na ďalší film (smiech). Ale zasa sme radi, že nás počkali pri postprodukcii. V porovnaní s *Pôvodom sveta*, ktorý sme narkúrali na 35 mm a museli sme si chodiť pozeráť denné práce do labákov, aj toto bol pre mňa obrovský výrobný skok.

Film tvojich kolegov, Ivany Zajacovej a Jozefa Miťaľa, Na zdravíčko! sa vyrábala aj v amerických štúdiách. Nelákala ňu podobná spolupráca?

– Pre mňa je veľmi dôležitá spolupráca s ľuďmi, ktorí sú zároveň aj mojimi priateľmi, a je to aj v oblasti komunikácie veľmi príjemné. Som rada, že s nimi môžem robiť tu.

Koľko ľudí sa striedalo pri animovaní *Kameňoch*?

– Asi osem ľudí, ale v rôznych obdobiach. Napríklad Iva Šebestová začala s nami robiť, potom na chvíľu vypadla, pretože sa venovala svojmu projek-

tu, a vrátila sa pri postprodukcii. Vždy sme to vykrývali, kto bol aktuálne voľnejší, tak ten prišiel.

Vo filmoch sa pravidelne vraciaš k bábkam...

– S *Kameňmi* som tento zámer mala hneď, tam som to videla v bábke. Čo ma veľmi láka a zostáva pre mňa zaujímavé, je spojenie reality a trikového filmu. Najradšej by som urobila nejakú „zemanovku“. Najviac to však závisí od samotného projektu. Pri *Pôvode sveta* som mala pocit, že to musíme urobiť vo veľkej krajine a s veľkými bábkami. Išlo o stvorenie sveta, takže inak to ani nemohlo byť. Dnes by postprodučné možnosti umožnili spraviť to oveľa jednoduchšie, ale toto bolo to naozajstné stvorenie.

Bábky si vyrábaš sama?

– Spolupracuje na nich veľa ľudí. Na bábkach ku *Kameňom* sa podieľal Ondřej Zlka z Čiech, ktorý vyrobil perfektné kostičky. To bolo veľmi ťažké, pretože museli byť menšie ako sú zvyčajne. Naše mali okolo 20 centimetrov, čo je dosť málo. Keď sa taká centimetrová ručička má animovať, je to pinzetová práca. Ale chceli sme mať veľký priestor kameňolomu, takže sme bábky zmenšovali do čo najmenšej animovateľnej veľkosti. Potom sme s Monikou Peškovou a Ivou Šebestovou vyrobili teľička. Táňa Šulíková urobila nádherné kostýmy, ktoré sú pre charaktery bábok smerodajné. S Ivou Šebestovou som ešte vyrábala hlavy, výrazy a spomínaný lipsynch.

V animovanom filme, najmä pre dospelého diváka, je s bábkami spojená silná expresivita. Ako je to v *Kameňoch*?

– Tú expresivitu mám rada, je mi to blízke. Mám rada, keď sa vo výraze odzrkadlí skutočný materiál. Keď vidno, že je to

foto: Peter Hudák

ručná práca. Zároveň v tomto príbehu je to úplne namieste. Sú to muži, ktorí pracujú v kameňolome, a ich hlavy vyzerajú ako kamene.

Na Slovensku ešte dospelý divák nie je veľmi zvyknutý chodiť na animované filmy. Máš ambíciu pritiahnúť do kina aj diváka, ktorý si stále spája animovaný film s tvorbou pre deti?

– V prvom rade je to o náročnosti diváka. Dospelý divák, ktorý ide do kina na animovaný film, patrí do úzkej skupiny nezávislých divákov. Na druhej strane si myslím, že z hľadiska kinematografie je animovaný film veľkou výzvou. Do budúcnosti má obrovský potenciál. Ja by som rada animovaným filmom vyvolala v divákovi emóciu. Aby sa mu to naozaj dostalo pod kožu. Pre mňa je animovaný film poézia. Má obrovské možnosti vo výtvarnom stvárnení. Spôsob, akým rozpráva príbeh, je unikátny. Mňa by v tejto súvislosti potešilo, ak by sme urobili pásmo animovaných filmov pre dospelého diváka.

Si súčasťou silnej generácie animátorov. Vnímala si jej formovanie už na škole?

– Boli sme si blízki posadnutosťou, s akou sa človek stretáva u ľudí, pre ktorých je práca zároveň koníčkom. Len aby bolo

veľa projektov, pri ktorých sa bude dať uplatniť. Je ich stále málo. Keď sme však animovali *Kamene*, oslovili sme na spoluprácu už aj mladšie ročníky.

Čo ňu zo svetovej animovanej tvorby v poslednom čase zaujalo?

– Zasiahol ma film *Persepolis*. Rozplakala som sa pri ňom, a to sa mi ešte pri animovanom filme nestalo. Jednoduchá grafika úplne presne vystihuje, čo autorka chcela povedať. Dokonca to nadrozpráva. Keď ukazuje smrť človeka zastreleného na ulici, čierna rozširujúca sa, nepravidelná škvrna pod jeho telom je expresívnejšia ako realita. V tom filme sa aj vďaka jeho jednoduchej grafike dá čítať veľmi veľa.

V čase, keď tvorca propaguje svoj film, často už má myšlienky sústredené na nový projekt. Na čom pracuješ teraz ty?

– ... Ja som zároveň aj producentkou projektu, takže ešte stále pracujem na *Kameňoch*. Rada by som sa však teraz venovala tvorbe pre deti. Mám námet na večerníčkový seriál, pri ktorom spolupracujem s Katkou Molákovou. Uvidíme, kam sa nám podarí doviesť tento ďalší megalomanský projekt.

Mariana Jaremková

(autorka je filmová publicistka)

Tréningy sú veľká škola

Kinematografia a audiovizia sú aj priemysel. Pre filmových profesionálov sú z tohto pohľadu dôležité tréningové programy, ktoré sú pre nich príležitouťou naučiť sa čo najlepšie pripraviť svoj filmový projekt a vedieť ho ponúknuť ďalej. Väčšina tréningov je podporená z programu MEDIA a zúčastniť sa ich môžu aj slovenskí tvorcovia.

Tréningové programy, ktoré sú podporené z programu MEDIA, vznikli so zámerom podporiť európsky audiovizuálny priemysel a jeho súťaživosť so svetovým filmovým priemyslom. Ich cieľom je pripraviť filmových profesionálov, predovšetkým takých, ktorí ešte nemajú veľké skúsenosti, aby svoje projekty dokázali pripraviť a presadiť v silnej konkurencii na európskom audiovizuálnom trhu. Zamerané sú na rôzne fázy filmovej výroby. Podľa slov riaditeľa kancelárie MEDIA Desk Slovensko Vladimíra Štrica „tréningy vznikli z potreby poskytovať európskym filmovým profesionálom odbornú prípravu. Existuje veľmi široká paleta ponuky tréningov pre rôzne fázy a druhy, ktoré pokrývajú okrem možno niektorých filmových profesií celú fázu prípravy, výroby a distribúcie filmu. Špecializované sú napríklad na vývoj scenárov alebo na vývoj projektu, kam väčšinou chodí tím scenáristu a producenta, ďalej na filmový manažment, čiže predovšetkým ide o práve a finančné otázky vývoja alebo realizácie projektu. Iné tréningy sú špecializované na marketing, distribúciu a exhibíciu, a teda na premietanie filmov v kinách, ale sú aj tréningy na animáciu, dokumenty, nové médiá či nové technológie a interdisciplinárne tréningy.“

Účastníci tréningov sa na podrobnej analýze projektov do slova učia, ako ich pripraviť, aby boli uplatniteľné na európskom filmovom trhu. Tomu zodpovedá aj ich forma. „Zväčša ide o tri týždenné workshopy, ktoré sa konajú v rôznych európskych krajinách a medzi nimi prebiehajú ešte ďalšie formy spolupráce, či už je to e-learning alebo krátke sedenia pri rôznych príležitostiach. Väčšina programov je teda celoročná,“ vysvetľuje Štric, ktorý zdôrazňuje, že účasť na tréningoch je pre slovenských filmových profesionálov nielen praktická pomoc, ale aj príležitosť získať vynikajúce skúsenosti a nadviazať nové kontakty. Podľa Štrica sú lektormi na takýchto tréningoch zväčša „absolútne európske špičky. Ľudia, ktorí ako producenti nakrútili množstvo filmov, ako scenáristi napísali množstvo scenárov, jednoducho ľudia z praxe, ktorí otvorene rozprávajú o svojich skúsenostiach, poskytujú zaujímavé rady a pokojne poskytnú aj svoje know-how.“

Dôvodov, pre ktoré sa tvorcovia zúčastňujú workshopov, je niekoľko, ich skúsenosť je však veľmi podobná. „Prínosné je, že sa projekt overuje v medzinárodnom kontexte,“ hovorí producent a režisér dokumentárnych filmov Marko Škop, ktorý

sa zúčastnil niekoľkých programov s viacerými projektmi (Iné svesty – East European Forum, Slepé lásky – Ex Oriente, Záznak – Ateliers du Cinéma Européen (ACE)). Pokračuje, že, „môže byť veľmi obohacujúce, keď sa projekt konfrontuje s uhľami pohľadu kvalitných zahraničných tuteurov. Popri expertoch diskutujete, samozrejme, aj s ostatnými účastníkmi. Podobne ako na škole, mnohé vám môžu dať pedagógovia, ale iné zaujímavé debaty máte so spolužiakmi. No a dôležité sú všeobecne nové kontakty, ľudia, ktorí môžu byť dôležití pre spoluprácu v budúcnosti.“ Účasť v tréningových programoch a na workshopoch považuje za prínos aj scenáristka a režisérka Zuzana Liová. V roku 2004 sa so svojím projektom *Dom* zúčastnila workshopu Pilots, s rovnakým projektom bola v roku 2007 aj jednou z účastníčok scenáristického tréningového programu ScripTeast. Zmysel týchto stretnutí vidí v tom, že „autor má možnosť diskutovať o svojej práci s inými scenáristami a vyvíjať projekt so skúsenými zahraničnými lektormi. Prínosom je hlavne ich pohľad „zvonku.“ Samotný scenár sa potom vďaka ich pripomienkam vyvíja a zlepšuje. Okrem toho som nadviazala kontakty a získala som odporúčania na svoj projekt.“ Program ScripTeast je špecifický v tom, že na záver odborná porota vyberá zo všetkých zúčastnených projektov ten najlepší. Nie je to typické pre väčšinu programov, ale táto stratégia môže pomôcť lepšie prezentovať projekt i samotný program. Na spomínanom ScripTeaste spomedzi dvanástich projektov sa najlepším stal práve Liovej *Dom*. „Keď je projekt vybraný do niektorého z tréningov programu MEDIA, môže mu to pomôcť pri získavaní ďalšej podpory. Zároveň sa trochu viac dostáva do povedomia.

Myslím si, že nám to pri žiadosti o grant na vývoj z programu MEDIA pomohlo.“

„Niektoré tréningové programy sú charakteristické tým, že na poslednom sedení účastníci prezentujú svoje projekty dôležitým ľuďom z biznisu,“ hovorí Vladimír Štric a pokračuje: „Jedným z takých je napríklad dnes najrenomovanejší tréningový program EAVE, určený na vývoj filmových projektov pre európskych producentov v audiovizii.“ Práve na ňom sa so svojím projektom *Kvety Sakury* (pod distribučným názvom *Ženy môjho muža*) v roku 2007 zúčastnil producent Erik Panák. „Zo začiatku ma prekvapili najmä vysoké nároky na odbornú filmovú terminológiu v anglickom jazyku, v ktorom, samozrejme, tieto workshopy prebiehajú. No dobrá atmosféra v kruhu „blízky“ producentov z rôznych krajín, ktorí sú zhruba v tom istom vývojevom štádiu v rámci ich projektov, to napravila. Spoločnými rozhovormi o všetkých zúčastnených projektoch sa človeku zrazu otvoria oči a zistí, že s tým svojím nebojuje sám. Na základe vzájomnej skúsenosti, rozhovorov v učebniach a nočných barových sedení sa človek posúva ďalej vo svojej profesii a získava neoceniteľné rady. Spomínam si na neustále pripomínanie veľa zo strany našich pedagógov.“ Scenárista má len pol minúty na to, aby predal svoj projekt producentovi, keď s ním náhodou nastúpi do výťahu, a producent má takú istú možnosť na predaj projektu investorovi. Od tejto veľa sa odvíjalo veľmi veľa teórie, ktorú sa nám snažili odovzdať. A na poslednom stretnutí sa zišlo vyše 40 profesionálov z oblasti filmu, ktorí sa nám snažili pomôcť formou finančných vstupov, prípadne ponukou na predaj filmu po dokončení.“

Okrem programu EAVE, ktorý patrí k najznámejším, majú

svoje meno a tradíciu aj ďalšie. „Dlhoročnú kontinuitu a veľké renomé si v rámci vývoja scenárov vydobyli napríklad Sources 2, Script & Pitch Workshops, ScriptTeast, z tých, ktoré sa venujú vývoju projektov a produkcií, je dôležitý okrem EAVE, poľský Ekran, MAIA Workshops, ktoré mali už dve týždňové sedenia na Slovensku, čo znamená, že Slovensko už nie je v tejto oblasti úplne neznámou krajinou, ďalej ACE pre producentov, ktorý je možno najdôležitejší zo všetkých. Z animovaných je najrenomovanejší Cartoon, na dokumenty je zasa EURODOC, Ex Oriente, z tých, ktoré sa venujú právnym a finančným otázkam, je známy Essential Legal Framework. Tréningov je veľké množstvo,“ upresňuje Vladimír Štric. Zúčastníť sa ich môžu tie projekty, ktoré sa prihlásia na výzvu a prejdú výberom. „Mal by to byť scenár v počiatkoch nej verzii alebo treatment, čiže 10 až 12-stránková filmová poviedka, projekt však musí mať zjavný potenciál,“ hovorí Barbora Ondrejčáková, koordinátorka nového programu MIDPOINT, ktorá do roku 2009 pôsobila ako riaditeľka kancelárie MEDIA Desk Česká republika. Po skúsenosti v tejto kancelárii sa rozhodla s ďalšími partnermi jeden z tréningových programov založiť. MIDPOINT, ktorý je zameraný na dramaturgiu absolventských projektov študentov filmových škôl, pripravuje FAMU Praha v spolupráci s VŠMU Bratislava, Národnou filmovou školou Lodž, UNATC Bukurešť a SZFE Budapešť. O svojich skúsenostiach hovorí: „Tieto projekty organizujú rôzne subjekty, ktoré v prípade úspešného schválenia žiadosti programom MEDIA môžu získať maximálne 50 až 75 percent celkového rozpočtu na jeho zabezpečenie. Keďže na organizovanie takýchto programov sú potrební aj partneri z iných kra-

jín, tak dofinancovanie sa robí zo štátu, v ktorom pôsobí hlavná organizátorská inštitúcia a z ďalších partnerských krajín. Celý rozpočet je vyskladaný z grantov a z podpory z regionálnych alebo nadnárodných fondov. Získať peniaze je ale náročné. Veľmi záleží na tom, ako je projekt pripravený a akých má partnerov, ktorí sú zárukou jeho kvality. Musí stáť na pevných základoch a treba ho vedieť predaf.“ Prvé stretnutie MIDPOINT-u sa uskutoční na júnovom MFF Art Film Fest, kde bude mať jedno zo svojich sedení aj MAIA Workshops.

Workshopov a tréningových programov je mnoho, no narástol i počet slovenských tvorcov, ktorí sa ich zúčastňujú. Na základe svojho niekoľkoročného pôsobenia v tejto branži Barbora Ondrejčáková hovorí, že „dnes už veľa filmových profesionálov v našom regióne chápe, že ďalšie vzdelávanie a možnosť získať medzinárodné odozvy na svoje projekty v štádiu vývoja im môže pomôcť.“ Marko Škop si spomína na odporúčanie českého producenta Pavla Strnada z Negativu, aby sa pokúsil dostať sa na tréning ACE: „Pavel žartoval, že za týždeň na ACE sa naučil viac, než za päť rokov na FAMU. Bola to naozaj veľká škola.“ Ale za všetkých Erik Panák: „Majú účasť na týchto stretnutiach hodnotím i s odstupom času napriek ich náročnosti pozitívne. Veci, ktoré som považoval za potrebné si zapamätáť, využijem dodnes, pomohli mi získať istý medzinárodný nadhľad, a navyše, neuplynie týždeň, aby som nedostal e-mail od jedného z mojich známych z EAVE alebo z ich centrály. Túto skúsenosť považujem za osobnú investíciu do profesijnej budúcnosti. Som rád, že som to videl, počul a zažil!“

Simona Nôtová

MEDIA Desk Slovensko informuje...

Slovensko konečne prestáva byť bielym miestom na mape európskych tréningových programov, podporených z programu MEDIA. Po dvoch týždňových workshopoch pre začínajúcich producentov MAIA (2008, MFF Bratislava a október 2009, Modra), a po marcovom workshope Script & Pitch (marec 2010, Bratislava) organizuje MEDIA Desk Slovensko ďalšie dva, ktoré sa budú konať počas 18. MFF Art Film Fest. Prvým z nich bude tréning pre študentov pripravujúcich svoj absolventský projekt MIDPOINT a druhým opäť MAIA – na tému právne a finančné otázky produkovania nízkorozpočtových filmov. Obidva tréningy budú mať lekcie otvorené pre všetkých slovenských profesionálov. V najbližšom období sú aktuálne viaceré výzvy programu MEDIA. Prvou z nich je Výzva EACEA 05/10 – Podpora VoD a digitálnej distribúcie s uzávierkou **21. júna 2010**, ďalej Výzva EACEA 18/09 – Podpora TV vysielania s uzávierkou **28. júna 2010** a Výzva EACEA 19/09 – Výberová podpora kinodistribúcie s uzávierkou **1. júla 2010**. Viac na www.mediadeskslovakia.eu. (vs)

Uzávierka na grant z fondu Eurimages

Najbližšia uzávierka na podávanie žiadostí o grant pre oblasť koprodukcie a distribúcie z kinematografického fondu Rady Európy Eurimages je **28. júna 2010**. Fond podporuje celovečerné filmy určené pre kiná, na ktorých výrobe sa podieľajú minimálne dva členské štáty fondu. Poskytuje i dotácie na digitalizáciu. Príslušné zasadnutie Správnej rady fondu sa uskutoční v termíne od 29. septembra do 1. októbra 2010. Formuláre na podávanie žiadostí sú k dispozícii na domovskej stránke fondu www.coe.int/t/dg4/eurimages/default_en.asp, viac aj na www.aic.sk. (nina)

Termín súťaže Cena Tibora Vichtu

Scenáristická súťaž Cena Tibora Vichtu sa tento rok bude konať po ôsmymkrát a súťažiť sa bude v troch kategóriách: Celovečerný hraný film, Internetový seriál (do 5 min.) a Hraný komediálny seriál. Podmienkou účasti v súťaži je predloženie ešte nerealizovaného scenára pre celovečerný hraný film v rozsahu max. 130 strán. Súťaž je určená scenáristom do 35 rokov, ktorí majú zrealizovaný maximálne jeden svoj scenár pre celovečerný hraný film. Uzávierka súťaže je **30. júna 2010**. Viac na www.artscript.sk. (nina)

Filmový festival inakosti vyhlasuje súťaž

Iniciatíva Inakosť vyhlasuje v rámci tohtoročného Filmového festivalu inakosti, ktorý sa bude konať od 29. septembra do 3. októbra 2010 v Bratislave, súťaž pre amatérske fotografky a fotografy na tému Láska je láska. Cieľom súťaže je zachytiť život lesbických a gejských párov v rôznych podobách. Súťaž má uzávierku **15. júla 2010**, mená víťazov budú známe 13. septembra 2010, teda necelé dva týždne pred začiatkom Filmového festivalu inakosti. Viac informácií a prihlasovací formulár nájdete na www.ffi.sk. (nina)

Slnko svieti

Slovenská kinematografia zaznamenala už po tretí raz významnú udalosť – odovzdávanie národných filmových cien Slnko v sieti. Slávnostný večer sa konal 27. apríla 2010 v historickej budove Slovenského národného divadla (SND) a v priamom prenose ho vysielala televízia JOJ.

Finálnemu ceremonálu predchádzalo dvojkoľové hlasovanie členov Slovenskej filmovej a televíznej akadémie (SFTA). Nominácie po prvom kole neboli vzhľadom na stále nie štandardný počet nakrútených filmov (2008 – 2009) veľkým prekvapením. Najviac sa ich ušlo snímkam *Nedodržaný sľub* a *Pokoj v duši* (po 9), nasledovali *Slepé lásky* (6), *Bathory* (5), *Ako sa varía dejiny* (4), *Hranica*, *Osadné*, *Jánošík*. *Pravdivá história* (po 3) a napokon *Líštičky a Tango s komármi* (po 2). Z nich po päť Sínk v sieti získali *Pokoj v duši* Vlada Balka a *Slepé lásky* Juraja Lehotského. Prvý z nich ako najlepší hraný film, ďalej pre herca v hlavnej úlohe (Attila Mokus), herca i herečku vo vedľajšej úlohe (Roman Luknár, Helena Krajčiová) a za kameru (Martin Štrba). *Slepé lásky* sa stali najlepšími dokumentom a ocenený bol aj ich režisér, scenár (J. Lehotský a Marek Leščák), strih a zvuk (oba František Kráhenbiel). Historickým filmu *Bathory* (r. Juraj Jakubisko) sa ušiel ocenenia pre herečku v hlavnej úlohe (Anna Friel), za výtvarný počin (J. Jakubisko) a kostýmy (Jaroslava Pecharová). Druhý z hraných favoritov – *Nedodržaný sľub* (r. Jiří Chlumský) premenil iba nomináciu za hudbu (Michal Novinský). Najlepším krátkym hraným filmom sa stala snímka *Ďakujem, dobre Mátyása Priklera* a najlepším animovaným filmom *About Socks and Love* Michaely Čopíkovej. Najlepším zahraničným

titulom v našej distribúcii bol rumunský film *4 mesiace, 3 týždne a 2 dni* Cristiana Mungia. Slnkom v sieti za výnimočný prínos slovenskej kinematografii boli poctení herec Ladislav Chudík a dramaturg a scenárista Albert Marenčin.

Oprávnené otázky, ktoré v nárázkach zazneli aj priamo z javiska, sa týkali „miešania“ hraných a dokumentárnych filmov v niektorých kategóriách. Možno sa tiež pýtať, prečo sa pri hranom filme rozlišuje dlhometrážny a krátky, ale pri dokumente nie. Pochybnosti vyvolalo aj spojenie slávnostného ceremonálu a komerčnej televízie – aj keď samotný fakt priameho prenosu je oceneľný, – ktoré programu vpečatilo výslednú podobu. Fór so živým Avatarom by sa ešte dal prežiť, ale účinkovanie dvojice Malachovský – Štúr by neobstálo ani na estráde v Hornom Dolnom. Nevhodnú poznámku o filmových kluboch pohoťovo uviedla na pravú mieru Silvia Dubecká, riaditeľka kancelárie ASFK. A rozpak vyvolalo aj trojhodinové trvanie ceremonálu s piatimi (!) prestávkami na reklamy.

Udeľovanie národných cien Slnko v sieti vzbudzuje i otázku: Kde môže divák niektoré z ocenených či nominovaných filmov vidieť? Bilančná prehliadka, ktorej vyvrcholením by mohlo byť práve udeľovanie Slnka v sieti, by bola naozaj potrebná.

Jaroslav Hochel
(autor je filmový publicista)

Rekordné Finále

Filmový festival Finále, ktorý sa tento rok konal v termíne od 18. do 24. apríla 2010, je každoročná súťažná a bilančná prehliadka českých dlhometrážnych hraných filmov, ku ktorým v posledných rokoch pribudla i súťaž dokumentov. Pre divákov je to jedinečná príležitosť vidieť počas jedného týždňa to najlepšie a najzaujímavejšie, čo u našich susedov v uplynulom roku vzniklo. Festival sa tento rok konal v Plzni už po dvadsiaty tretí raz (a piaty raz i v Prahe).

Takúto prehliadku, počet vyrobených titulov i záujem divákov o ne môžeme našim susedom len závidieť. Do súťaží bol tento rok prihlásený rekordný počet snímok, až 28 dlhometrážnych hraných filmov, ktoré mali premiéru od apríla 2009 do apríla 2010, a 74 dokumentárnych filmov nakrútených v roku 2009. Výberová komisia z nich do súťaže vybrala 9 celovečerných hraných filmov a 19 dokumentov. Bolí medzi nimi i slovenské minoritné koprodukcie *Hodinu nevieš*, *Jánošík*, *Pravdivá história*, *Líštičky* a *Ako sa varía dejiny*. A mimo súťaž sa premietali *Oko ve zdi* a *T.M.A.* Medzinárodná porota pre celovečerný film udelila hlavnú cenu Zlatého leďáčka filmu Jana Hřebejka *Kawasakího ruže* a Zvláštne ocenenie filmu Radima Špačka *Pouta*. Členkou Medzinárodnej poroty pre dokumentárny film, ktorá udelila Zlatého leďáčka za najlepšiu dokument film Pavla Kolaju *Krajina osudu*, bola aj slovenská režisérka Zuzana Piusi. Porota udelila i Zvláštne ocenenie, a to filmu Karla Žaluda *Příznak svobody II*. V Plzni sa udeľovala i Výročná cena Asociácie českých filmových klubov. Získali ju hraný film *Protektor* a dokument *Zapomenuté transporty do Polska*.

Finále Plzeň však nie sú len súťaže. Program je doplnený o projekcie ďalších českých fil-

mov v rôznych sekciiach a retrospektívach, ktoré umožňujú divákovi i pohľad do histórie. Navyše je to šanca stretnúť sa a porozprávať so zaujímavými hosťami. Režisér Miloslav Luther prišiel uviesť svoj film *Svědék umírajícího času*, zaradený do sekcie Pocta Petrovi Čepkovi, i novinku *Tango s komármi*, ktorá bola spolu s *Nedodržaným sľubom* zaradená do sekcie Zvláštne uvedenia. V sekcii Český vojnový film sa zasa premietli *Tobruk* a *Signum laudis*. Aj tento rok organizátori vydali spomienkovú publikáciu doplnenú o DVD. Knižka *Variace na Drahomíru Vihanovou* tentoraz pripomenula okružle jubileum zručnej režisérky. Budúcnosť českého filmu odhalil tradičný Panel pripravovaných dlhometrážnych hraných a animovaných filmových projektov. Medzi 64 snímkami bolo i 14 takých, ktoré vznikajú v koprodukcii so slovenskými spoločnosťami. Zdá sa teda, že bohatá česká filmová úroda bude pokračovať i naďalej. A ak by sme aktuálny ročník Finále mali zhodnotiť v číslach, tak 140 filmov v 15 sekciiach videlo na 110 projekciách 12 000 divákov. Účasť zahraničných hosťov bola síce tento rok vďaka „oživenej“ islandskej sopke nižšia, divácky záujem však zostal na rovnakej úrovni ako vlni.

Miro Ulman

Ako bolo v Cannes? Ďakujem, dobre.

Aj keď zlé počasie a silné vlnobitie skomplikovali prípravu 63. ročníka MFF Cannes a filmového trhu Marché du Film, festival sa dočkal svojho slávnostného otvorenia. V termíne od 12. do 23. mája 2010 privítal tisíce filmových tvorcov, profesionálov a v neposlednom rade i divákov.

Vrcholom slovenskej účasti na festivale bolo uvedenie slovenského filmu režiséra Mátyása Priklera *Ďakujem, dobre* v oficiálnom programe festivalu – v sekcii študentských krátkometrážnych a stredometrážnych filmov Cinéfondation – La Sélection. Predsedom päťčlennej poroty tejto sekcie bol kanadský režisér Atom Egoyan, ocenený predovšetkým za svoje filmy *Sladké zajtrajšky* či *Exotica*. Spoločne s Egoyanom študentské filmy posudzovali aj herečka Emmanuelle Devos, režisér Carlos Diegues, herečka Dinara Droukarova a Marc Recha, ktorí sa spomedzi trinástich adéptov napokon rozhodli oceniť štyri filmy, a to *Taulukauppiat* (r. Juho Kuosmanen), *Poucou-Hes Nuages* (r. Vincent Cardona), *Hinkerort Zorasune* (r. Vatche Boulghourjian) a *Ja vec jesam sve ono što želim da imam* (r. Dane Komljen).

Výber filmu *Ďakujem, dobre* do oficiálneho programu festivalu je veľkým úspechom. Reakcie po jeho uvedení v Cannes hodnotí Mátyás Prikler pozitívne: „Bol som prekvapený, ako náš film fungoval. Keď sa páčil Finovi, Kubáncom, Maďarovi a libanonskému Arménovi, tak je to asi dobre a asi je ten film zrozumiteľný. To bola pre mňa veľká otázka pred ces-

tou – ako film, ktorý sa odohráva v našom veľmi špecifickom a konkrétnom kontexte, zafunguje pred medzinárodným publikom.“ Film, ktorý tvorcovia charakterizujú ako nelichotivé a intímne nazretie do života jednej rodiny s deštrukciou medziľudských vzťahov na pozadí ekonomickej krízy a ktorý by sa mal stať jednou zo štyroch poviedok v plánovanom celovečernom filme režiséra, bol uvedený aj v rámci 7. filmového trhu pre krátkometrážne filmy Short Film Corner. Ten poskytuje počas nasledujúcich mesiacov prístup k databáze filmov profesionálom z celého sveta.

Slovenská republika figurovala na filmovom trhu Marché du Film už siedmy rok, z toho už po štvrtý raz mala prezentácia podobu spoločného pavilónu Slovenska a Českej republiky. V rámci neho sa prezentovali kinematografie oboch krajín, a to formou informačného servisu, poskytovania kontaktov, distribúcie katalógov národných kinematografií, správ i materiálov k jednotlivým filmom. Tradičný otvárací Welcome Drink privítal 14. mája nielen slovenských a českých hosťov, ale aj ich medzinárodných partnerov. Pavilón sa počas trvania filmového trhu stal platformou pre stretnutia slovenských

a českých filmových profesionálov so svojimi kolegami z celého sveta. Slovensko zastupovali filmoví tvorcovia, distribútori, predstavitelia Slovenského filmového ústavu (SFÚ), Slovenskej asociácie producentov v audiovizii (SAPA), Audiovizuálneho fondu, MEDIA Desk Slovensko, ale aj predstavitelia medzinárodných filmových festivalov a tlače. Medzinárodný filmový festival Bratislava v spolupráci so SFÚ pozval svojich partnerov a priateľov 15. mája na terasu pavilónu na čašu vína, v rámci ktorej sa prezentoval jeho nachádzajúci 12. ročník. „Dovoliť si povedať, že náš prezentačný pavilón sa v Cannes už za sedem rokov etabloval, a stal sa miestom, ktoré ľudia vedia bez problémov nájsť a vedia aj to, aké informácie a služby v ňom dostanú. Ohlasy sú veľmi pozitívne,“ zhrnula postavenie slovenského stánku na Marché du Film riaditeľka Národného kinematografického centra SFÚ, Alexandra Štrélková. Pavilón organizuje SFÚ v spolupráci so SAPA s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR a Audiovizuálneho fondu.

SFÚ na MFF Cannes zastrešuje ešte jednu aktivitu, a tou je účasť producenta v projekte organizácie European Film Promotion (EFP) pod názvom Producers on the Move. V ňom sa dáva priestor na prezentáciu a možnosť nadviazať spoluprácu mladým producentom členských krajín EFP, medzi ktoré patrí aj Slovensko. Po Petrovi Kerekesovi, Markovi Škopovi a Marekovi Veselickom SFÚ tento rok vybral slovenskú producentku Silviu Panákovú (ARINA, s.r.o.). Po svojich minuloročných projektoch *Ženy môjho muža* (r. Jiří Chlumský) a *T.M.A.* (r. Juraj Herz) aktuálne pripravuje ďalšie dokumentárne, ale i hrané filmy. Počas stretnutí s ostatnými účastníkmi tejto

platformy sa rozhodla prezentovať svoj hraný projekt *Nech žije!*, ktorý rozpráva príbeh dopievajúceho chlapca Adama na pozadí posledných dní 2. svetovej vojny. „Program Producers on the Move mi umožnil nadviazať nové pracovné kontakty a spoznať mnohých zástupcov filmových festivalov a európskych odborných filmových marketov. Počas štyroch dní som mala tiež možnosť bližšie spoznať 22 mladých producentov z celej Európy. Každý z nás dostal priestor prezentovať svoj projekt a v krátkosti predstaviť svoju krajinu,“ pochvaľuje si účasť v programe Silvia Panáková.

Slovensko participovalo aj na platforme Producers Network, poskytujúcej producentom exkluzívne možnosti vzájomného stretávania sa, či priestor pre odborné i neformálne diskusie. Po účasti spoločností ALEF Film & Media Group či Artileria v minulosti, sa ho so svojimi pripravovanými filmami tento rok zúčastnili spoločnosť Jakubisko Film. Počas trvania festivalu boli tiež vyhlásené výsledky tréningového programu vyvinutého špeciálne pre tvorcov zo strednej a východnej Európy ScripTeast, v ktorom bola slovenskou účastníčkou Zuzana Belková so svojím projektom *Polystyrén*. Víťazom súťaže sa stal poľský scenár *Deň čokolády* autorov Jaceka P. Blawuta a Anny Onichimowskej, čestné uznanie získal český scenár *Paměť moji babičce* Ireny Hejdovéj. Zastúpenie na MFF Cannes malo Slovensko aj v Ekumenickej porote, ktorej členom bol Tomáš Straka, výkonný riaditeľ LUX communication.

Katarína Tomková

(autorka pracuje v Oddelení filmových podujatí SFÚ, v Cannes pôsobila v prezentačnom pavilóne SR a ČR)

Ďakujem, výborne

foto: MPhlms

Nestáva sa každý deň, aby krátkometrážny študentský film získal toľko ocenení a vzbudil toľko rozruchu ako absolventský film Mátyása Priklera *Ďakujem, dobre*. Slnko v sieti za najlepší krátky hraný film, Cena filmovej kritiky v kategórii krátky a študentský film, Cena za najlepší hraný film na festivale študentských filmov Early Melons a najmä výber do súťažnej sekcie študentských filmov Cinéfondation na festivale v Cannes spôsobili, že o úspechu filmu sa všade píše i hovorí. Filmu samému sa však málokedy venuje viac ako sotva tri riadky. Neľušíme prečo. Či už preto, že je to „len“ krátky a „len“ študentský film, alebo preto, že rozhovor s autorom sa – zdánlivo – robí ľahšie. A pritom je *Ďakujem, dobre* na recenzovanie mimoriadne vďačný film.

Jeho sila tkvie v tom, že veľká téma je v ňom spracovaná na veľmi malom priestore. Repliky, obrazy i scény, ale aj narácia a montáž sú očistené od akýchkoľvek zbytočností a všetko vo filme je funkčné, presne vyzozorované, zhustené a umiestnené na vopred zvolené miesto. Za to Prikler nepochybne vďačí svojim spolupracovníkom: scenáristovi Marekovi Leščákovi i strihačom Marošovi Šlapetovi a Zuzane Csépló. A iste aj Milanovi Balogovi, ktorému – pre mňa prekvapivo – Prikler zveril úlohu kameramana. Práve kamera s množstvom pseudosubjektívnych či vyosených záberov, prípadne záberov v protisvetle, ktorým bežná digitálna technika príliš nepristane, totiž pôsobí trochu rušivým dojmom. No oj tu je prítomná dômyselná práca s priestorom, umožňujúca odhalenie skrytých vzťahov do-

slova na architektonickej úrovni, alebo schopná, v súčinnosti so zvukom, sociálne charakterizovať postavy a prostredie.

Napriek dôkladnej scenáristickej a kameramanskej príprave a strohému strihu nejde o chladný a vykalkulovaný film. Naopak, má surovú, neopracovanú formu a jeho dvojazyčné dialógy pôsobia mimoriadne autenticky – zrejme aj vďaka neskrývanému prízvuku v slovenskom prejave maďarských hercov. A má aj surovú, srdcovú sociálnu dimenziu, kde aj na prvý pohľad antipatické postavy v konečnom dôsledku svojou presvedčivosťou dojmajú.

Ďakujem, dobre je film o rodine. Dysfunkčnej, vnútorne rozštiepenej, neschopnej komunikovať. O rodine, ktorá je navyše sociálne dosť slabá – nie sice doslova chudobná, ale určite navenky zajatá ekonomickým systémom. Je to film o rodine, ktorá sa zmieta medzi láskou a nenávisťou i medzi závislosťou (na partnerovi, na rodinom i finančnom zázemí) a túžbou po slobode (mám na mysli túžbou po spôsobe života, ktorý neurčuje len zarabovanie na obživu). A predsa *Ďakujem, dobre* nie je moralita. Nie je to ani prípadová štúdia vo forme sociologizujúceho filmu, dokumentujúceho aktuálnu súčasnosť. Je to niečo medzitým. Pohľad autorov je zdánlivo nezaujateľ, rovnako surový ako filmová forma, ktorá sa v mnohom opiera o an-estetické východiská Dogmy 95 (nijaká extradiegetická hudba, zábery bez dosvecovania, kamera z ruky, ruchy, lineárna narácia), či ako studené, necitlivé, no v konečnom dôsledku zúfale výroky syna (Attila Mocos) na

adresu otca (Béla Várady) alebo manželky (Zuzana Mauréry). *Ďakujem, dobre* je príbeh o nešťastnej bezcitnosti vyplývajúcej z podmienok, v ktorých postavy filmu žijú. Je to príbeh o sekírovaní, utláčaní, tyranii a bezmocnosti v tej najbandnejšej a najuveriteľnejšej podobe. A je to aj príbeh o svete, v ktorom niet miesta na lásku, lebo stále treba riešiť akési dôležitejšie veci: ušetriť, dokázať si vlastné schopnosti, silu a dôležitosť (starý pán), prípadne zariadiť kar, čo najekonomickejšie vyriešiť situáciu starého otca, zarobiť, potvrdiť svoju chlapskú pozíciu (syn). Prítom obaja muži prichádzajú o tú najdôležitejšiu emočnú základňu svojho života – dôchodca sa stáva vdovcom a syna chce opustiť jeho žena.

Ďakujem, dobre je film v kontexte hranej študentskej tvorby unikátny predovšetkým tým, že sa neusiluje o generačnú výpoveď, ale zachytáva celý jeden spoločenský fenomén. Tým nie je ekonomická kríza – tá je len akousi naraťivnou kulisou – ale kríza rodiny, a to hneď na viacerých generačných úrovniach. Starí manželia, ktorí sa v Priklеровom filme malicierne hádajú tesne pre smrť ženy, môžu na chvíľu vzdialene pripomenúť inú neštandardnú fil-

movú dvojicu – Sjöströmových milencov z prastarého filmu *Vyhnanci* (1917), ktorých láska „vyvanula“ pod vplyvom tlaku okolia a prírodných životných podmienok, takže sa pohádali ešte aj tesne pred smrťou a len-ten že sa na poslednú chvíľu stihli zmieriť. Sociálny a rodinný rozmer filmu, a sčasti aj absurdný humor v jeho úzadí, zasa odkazujú hoci k *Rodinnému kozubu* (1979) maďarského režiséra Bélu Tarra. K tarrowskej referencii sa pridáva aj non-fiction rámeč jednej zo záverečných scén filmu *Ďakujem, dobre*, nakrútcanej v domove dôchodcov, kam starého pána jeho deti doslova a do písmena „odložia“. Toto filmové podhubie spolu s Dogma estetikou robia z *Ďakujem, dobre* film verný európskej tradícii a zároveň podčiarkujú jeho lokálne špecifiká.

A tak mi vlastne nezostáva iné, než ukončiť túto recenziu – ódu vyjadrením tichej radosi, že z VŠMU stále vychádzajú absolventi, ktorým sa darí hneď prvým filmovým vykročením zaujať nielen doma, ale aj v zahraničí. Zovretá forma Mátyásovi Priklеровi prištané. Ale už teraz som zvedavá, ako si poradí s dlhšou metrážou. Dúfam, že sa čoskoro dočkám.

Mária Ferenčuhová

(autorka je filmová teoretička)

Ďakujem, dobre (Slovenská republika, 2009)

Réžia: Mátyás Prikler. **Scenár:** Marek Leščák, Mátyás Prikler. **Kamera:** Milan Balog. **Strih:** Maroš Šlapeta, Zuzana Csépló. **Hrajú:** Béla Várady, Attila Mocos, Xénia Molnár, Anna Ferenczy, Zuzana Mauréry, Milan Vojtela a ďalší. **Minutáž:** 40 min.

Rozprávka s príchutou krvi

Alfredsonovci majú v rodnom Švédsku vybudované renomované uznávané a zručných tvorcov, ovládajúcich filmársku remeslo na oboch stranách kamery. Otec Hans doposiaľ stvárnil viac ako štyridsiatku filmových a televíznych postáv (napríklad vo filozofickom roadmovie *Sofiin svet* či Bergmanovej *Hanbe*), niekoľko snímok i sám režíroval. Starší syn Daniel si tiež niečo málo zahral a ako režisér sa podpísal napríklad pod film *Tik Tak* či televíznu adaptáciu Larssenovho *Millenia*. Najmladší Tomas rovnako nezostáva rodinnému remeslu nič dlžný. Predlohu pre svoj štvrtý celovečerný film *Nech vojde ten pravý* našiel v literárnom debute Johna Ajvide Lindqvista, plnom mystiky i nevinných citov. Spisovateľ bol údajne unesený Alfredsonovou víziou a sám sa ujal prepisu do filmového scenára.

Na periférii Štokholmu v neosobnej panelovej štvrti žije dvadsiatročný Oscar so svojou matkou. Chlapec je samotár, nemá žiadnych priateľov a v škole je terčom posmechu a šikany. Svoj voľný čas trávi vystrihovaním novinových správ o neobjasnených vraždách a úmrtiach vo svojom okolí, pričom tajne dúfa, že jedného dňa sa podobne krvavo pomstí krutým spolužiakom. Zanedlho potom, ako v meste začnú za záhadných okolností zomierať ľudia častejšie ako obvykle, sa Oscar zoznámia s Eli. S dievčaťom v približne rovnakom veku, ktoré sa prisťahovalo do vedľajšieho bytu. Ich spočiatku odmeraný vzťah sa pomaly začne vyvíjať

do priateľstva, až úprimnej detskej lásky. Eli však nie je ako iné deti, necíti chlad. Jej pohyby sú rýchle a prudké, zjavuje sa zásadne len v noci a na prežitie potrebuje krv.

Téma nadprirodzených bytostí, vyciciavajúcich z ľudí životodarnú tekutinu, nie je pre literatúru ani film novátorská. Na veľkom plátne sa jej korene spájajú s menami Louis Feuillade a Friedrich W. Murnau. Postupom času tento motív rozvíjal napríklad i Carl Theodor Dreyer, Tod Browning, Werner Herzog či Neil Jordan. V druhej polovici 90. rokov minulého storočia predviedol Robert Rodriguez upírov súčasnosti a v pohraničnom motorkárskom bare s nimi rozohral masakr, trvajúci *Od súmraku do úsvitu*. O viac ako desať rokov neskôr rovnako tému poňal o čosi jemnejšie Chan-woo Park. Hlavnú postavu, katolíckeho kňaza, nakazil pandemickým vírusom, podnecujúcim smäd po krvi. Pre mladšie publikum s večierkou pri západe slnka adaptovala Catherine Hardwicke tinedžerskú ságu s krvilačným nádychom a príchutou romantiky *Smievanie*. A pre tých, ktorí si radi vychutnávajú *True blood* (*Pravú krv*) v pohodlí domova, je určená podobne ladená televízna séria.

Režisér Tomas Alfredson sa vo svojej aktuálnej snímke pohráva s diváckou znalosťou upírskych postupov. Mnohé z nich, ako napríklad telesná morfológia, schopnosť zhypnotizovať obeť, drevený kôl či cesnak, necháva otvorené, iné posúva do nových významov. Raku

foto: ASFK

nahrádza vaňou a zo snečných lúčov robí samovražednú zbraň. Zároveň vyzdvihuje jedno z menej známych pravidiel, a to pozvanie upíra do svojho príbytku. Vniknutie do posvätného priestoru bez vyzvania môže mať pre narušiteľa fatálne, až krvavé následky.

Pri výbere hlavných predstaviteľov do filmu *Nech vojde ten pravý* sa filmový štáb neuponáhľal a spomedzi stovky švédskych detí vybral dva dokonale typy. Kåre Hadebrant (Oscar) a Lina Leandersson (Eli) sa svojou rozdielnosťou skvele dopĺňajú po vizuálnej i povahovej stránke. On svojimi bledými vlasmi a jemnými črtami pôsobí dojemom nevinného severského dieťaťa, ona svojimi tmavými lokňami a výraznými očami naopak vzbudzuje dojem živelné vlčice z rumunskej Transylvánie. Atmosféru mrazivého severu nevytvára len všade-

prítomný biely sneh, ale i chlad vzájomných vzťahov, na pozadí ktorých sa zblížila dve spoločnosťou odvrhnuté existencie. Práca s hĺbkou ostrosti upriamuje diváckovu pozornosť na detaily, neverbálne uvedajúce o Oscarovej osamelosti či túžbe po kontakte s Eli.

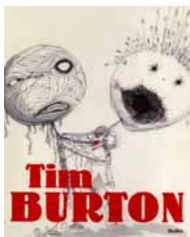
Kombinácia krutosti i úprimnosti nedospelých citov je v Alfredsonovej snímke na vyváženej polceste medzi sentimentálnosťou Catherine Hardwicke a násilnosťami Roberta Rodriguez. Všetko spolu je podané v príbehu kompaktným a uveriteľnejším celku ako u Chan-woo Parka. Chuť a potreba uspokojí telo pravidelnou dávkou krvi sú v príbehu prítomné, no vizuálne premlčané. Momenty, v ktorých kamera umožňuje konfrontáciu s násilnosťami priamo v obraze, sa úmyselne oddávajú, čím Alfredson stupňuje divácke očakávanie. Platonická rovina detského vzťahu jemným a nenásilným spôsobom zmäčkuje, ale nedefinuje rozvrhnutú žánrovú líniu.

Snímka *Nech vojde ten pravý* sa po uvedení na festivale v Göteborgu okamžite stala národným filmovým hitom, rovnako pozitívne bola prijatá kritikou i publikom počas svetovej premiéry na MFF Rotterdam. Tuženskému divákovi sa po prvý raz predstavila už pred dvoma rokmi na MFF Bratislava v sekcii Proti prúdu a tento mesiac vstupuje do širokej distribúcie.

Zuzana Štefunková
(autorka je študentka filmovej vedy na FTF VŠMU)

Nech vojde ten pravý (Låt den rätte komma in, Švédsko, 2008)

Réžia: Tomas Alfredson. **Scenár:** John Ajvide Lindqvist. **Kamera:** Hoyte van Hoytema. **Strih:** Dino Jonsäter, Tomas Alfredson. **Hudba:** Johan Söderqvist. **Hrajú:** Kåre Hedebrant, Lina Leandersson, Per Ragnar, Henrik Dahl, Karin Bergquist, Peter Carlberg, Ika Nord, Mikael Rahm a ďalší. **Minutáž:** 114 min.

Ron Magliozzi, Jenny He:
Tim Burton

(Museum of Modern Art, New York 2009, 63 strán)

Americký režisér Tim Burton nie je len autorom originálnych a hravých filmov, v ktorých s bohatou fantáziou spája strašidelné s komickým. Svoju bujnú vizuálnu predstavivosť využíva aj na poli výtvarného umenia. Ako všestranný tvorca sa predstavil aj na retrospektívnej výstave v newyorskom Múzeu moderného umenia. Katalóg k tejto výstave predstavuje vývoj Burtonovho typického videnia sveta a vizuálneho štýlu, v ktorom sa miešajú surrealizmus, popkultúra so svojimi komiksa-

mi a B-čkovými filmami, no i gotická subkultúra, a to od jeho ranej tvorby z druhej polovice 70. rokov minulého storočia až po súčasnosť. Súčasťou výstavy i publikácie sú okrem kresieb a záberov z Burtonových filmov aj makety z jeho filmových i iných projektov a unikátne artefakty z režisérovho osobného archívu, poodhaľujúce pramene Burtonovho ľahko bizarného, no vždy originálneho a divákmi čoraz obľúbenejšieho štýlu.

Warren Buckland:
Directed by Steven Spielberg
Poetics of the Contemporary Hollywood Blockbuster

(Continuum Books, New York 2006, 242 strán)

Steven Spielberg je synonymom hollywoodského blockbusteru a zároveň autorom štandardu, podľa ktorého sa dnes tento typ filmov posudzuje. Warren Buckland vo svojej knihe skúma, prečo a ako práve Spielberg získal túto vedúcu pozíciu. Zásadný moment nachádza predovšetkým v Spielbergových rozprávačských technikách, ktoré sú pridanou hodnotou k tradičným veľkolepým vizuálnym efektom a v divákovi dokážu vyvolať silnú emocionálnu zaangažovanosť. Po koreňoch Spielbergovej po-

etiky pátra už v jeho televíznych začiatkoch, kam patrila okrem iného prvá epizóda seriálu *Columbo* a mysteriózny triler *Duel*, fažisko textu však tvoria analýzy režisérových kľúčových filmov od polovice 70. rokov minulého storočia po rok 2005, teda od filmu *Čelúste* až po snímku *Vojna svetov*. Tie však nie sú interpretáciou Spielbergových filmov z kultúrneho a spoločensko-politického hľadiska, Bucklanda zaujíma predovšetkým formálna stránka spielbergovských naratívnych techník.

Paola Marrati:
Gilles Deleuze
Cinema and Philosophy

(The John Hopkins University Press, Baltimore 2008, 138 strán)

Publikácia profesorky filozofie a humanitných vied Paoly Marrati je predovšetkým analýzou dvoch zásadných diel jedného z najvýznamnejších filozofov a teoretikov umenia 20. storočia Gillesa Deleuza, v ktorých sa venuje kinematografii. Ide o jeho publikácie *Film 1. Obraz – pohyb* a *Film 2. Obraz – čas*, ktoré pred niekoľkými rokmi vyšli aj v českom preklade. Autorka sa obom dielam venuje s dôrazom na ich interdisciplinárny presah a sprístupňu-

je ich tak všetkým záujemcom o Deleuza, či už sú to študenti filmovej vedy, filozofie alebo iných humanitných vied. *Film 1. Obraz – pohyb* a *Film 2. Obraz – čas* pritom považuje vôbec za kľúčové diela Deleuzovej politickej filozofie. Nazerá na ne z troch, podľa jej vlastných slov, neoddeliteľných aspektov, ktorými sú inovatívny prínos k filmovej teórii, širšie filozofické presahy, a napokon postavenie oboch kníh v celkovom kontexte Deleuzovho diela.

Miroslav Peříček:
Myšlení obrazem
Průvodce současným filosofickým myšlením pro středně nepokročilé

(Herrmann & synové, Praha 2009, 204 strán)

Kniha takmer vreckového formátu *Myšlení obrazem* s podtitulom „pro středně nepokročilé“ vychádza z cyklu prednášok českého filozofa Miroslava Peříčka, určených študentom Filozofickej fakulty Univerzity Karlovy a Akademie muzických umění v Prahe. Zásadnú otázku naznačuje už názov – je naozaj možné myslieť obrazom? Aké sú podmienky takéhoto myslenia? Odpoveď na tieto a mnohé ďalšie otázky Peříček hľadá v spoločnosti Derrida, Barthesa, Foucaulta a ďalších veľkých mysliteľov 20. storočia. Nepred-

kladá však žiadnu dogmatickú odpoveď, publikácia je skôr bohato rozvetveným súborom otázok a odpovedí, z ktorých nemusí byť správnym riešením v zložitom procese myslenia len jedna jediná. Príkladom môže byť odlišnosť chápania myslenia v matematických a humanitných vedách. Peříček na ňu upozorňuje hneď v úvode ako na príklad alternatív, ktoré sú obe zakotvené v našej historickej realite.

Monika Mikušová
(autorka je filmová teoretička)

Dobré ráno, Slovensko!

(W Press)

52-minútový dokumentárny film režiséra Martina Hanzlíčka *Dobré ráno, Slovensko!* z roku 2009 s podtitulom *Sedem mesiacov, ktoré nám zmenili život*, vydalo na DVD vydavateľstvo časopisu .týždeň a v predaji je i ako príloha publikácie *November '89* vydavateľstva Kalligram. Hanzlíček nakrútil svoj film podľa námetu Fedora Gála a Petra Zajaca. Na pomerne krátkom priestore sa snažili vykresliť príbeh ľudí, ktorí menili Slovensko v období od spontánnej demonštrácie študentov pred Úradom Vlády Slovenskej

socialistickej republiky 16. novembra 1989, cez odstúpenie Gustáva Husáka z funkcie prezidenta republiky, až po prvé slobodné voľby v júni 1990. Film je vyzroprávaný prostredníctvom osobných svedectiev aktérov zmien (napríklad Fedor Gál, Peter Zajac, Martin Bútora, Ján Budaj, Peter Tatár, Milan Kňažko, František Mikloško), dobovej tlač, televíznych a rozhlasových záznamov i fotografií. Pripomína pamätníkom, ale i tým, ktorí to nezažili, to, o čom hovorí v závere filmu Juraj Alner: „*To, čo sme považovali za víziu niečoho, čo musí prísť, prišlo.*“ Ako to po vyše dvadsiatich rokoch dopadlo, vieme všetci. Film je na DVD so slovenskou, nemeckou, anglickou a maďarskou zvukovou stopou.

Karamazovi

(Bontonfilm)

V predvečer vyhlásenia tohtoročných nominácií na české výročné

filmové ceny začala vychádzať DVD Kolekcia Českého leva. Vyšlo v nej päť filmov ocenených Českým levom nielen za najlepší film, ale i v iných kategóriách: *Tajnosti* Alice Nellis, *Gympy* Tomáša Vorla, *Děti noci* Michaely Pavlátovej, *Venkovský učitel* Bohdana Slámu a *Karamazovi* Petra Zelenku. Posledne menovaný film bol nedávno nominovaný na Sínko v sieti v kategórii najlepší zahraničný film a tak tí, ktorí ho ešte nevideli, majú teraz šancu pozrieť si ho. Režisér Petr Zelenka pri písá-

ni scenára vychádzal z Dostojevského románu *Bratia Karamazovi* a dramatisácie Evalda Schorma. Dej príbehu zasadil do súčasného Poľska. Do Krakova prichádza skupina pražských hercov na čele s režisérom hry, aby na alternatívnom festivale v netradičnom priestore oceliarni uviedla adaptáciu Dostojevského hry *Bratia Karamazovi*, ktorej základom je vyšetrovanie otcovraždy. Na pozadí divadelnej skúšky sa odohrávajú osudy hereckého súboru, komické príbehy hercov a režiséra. Výsledkom je originálna zelenkovská adaptácia s typickým humorom a nadsázkou. Film je na DVD so zvukom DD5.1 a DD2.0, českými, českými pre nepočujúcich a anglickými titulkami a obrazom vo formáte 16:9.

Hľadanie stratených svetov Tajomstvo levočského podzemia

(Vydavateľstvo RAK)

P a v e l Dvořák je verejnosti známy ako spisovateľ, ktorý sa venuje najmä literatúre faktu. Je autorom dvadsiatich kníh, tisícok článkov, sto televíznych filmov a mnohých rozhlasových relácií. Jedným z najnovších projektov, na ktorých sa Pavel Dvořák podieľal, je i cyklus dokumentárnych filmov zo slovenských dejín *Hľadanie stratených svetov*. Prvých sedem stredometrážnych dokumentov, ktoré podľa jeho predlôh nakrútil režisér Milan Homolka, je už dostupných na DVD. Bud' ako kolekcia *Hľadanie stratených sve-*

*to*v s filmami *Česká cesta*, *Plač grófa Pálfiho*, *Dobrodružstvo s delovou guľou*, *Tajomstvo levočského podzemia*, *Zaviaty svet slovenských mamutov*, *Stratený hrob kráľovnej Žofie* a *Košický zlatý poklad*, alebo ako samostatné DVD. Štvrtá časť s názvom *Tajomstvo levočského podzemia* rozpráva o meste Levoča, majstrovi Pavlovi, ale najmä o neuveriteľnom príbehu, ktorý hovorí o objave jedného z najkrajších sochárskych diel Majstra Pavla z Levoče – oltára Narodenia Pána v podzemí levočskej radnice. Film je na DVD s obrazom vo formáte 4:3, zvukom DD 2.0 len v slovenskej verzii bez titulok.

Strom priání

(Levné knihy)

S p o l o c h n o s t Levné knihy z á s l u ž n ý m s p ō s o b o m mapuje tvorbu významných osobností svetovej kinematografie. Po vydaní legendárneho „režisérkového“ podobenstva *Pokánie* (1984) sa na pultoch objavili i prvé dva diely voľnej trilógie gruzínskeho režiséra Tengiza Abuladzeho o večnom boji dobra a zla – *Prosba* (*Vedreba*, 1969) a *Strom priání* (*Natvrtsche*, 1976). Zatiaľ čo obrazovému prepisu nie je čo vytknúť – *Prosba* vyšla v anamorfnom widescreene a *Strom priání* vo formáte 4:3 – problém je so zvuko-

vou stopou. Podobne ako kedysi pri uvedení v distribúcii je prvý film na DVD namiesto pôvodnej gruzínštiny len s ruským dabingom a v prípade druhého titulu je to ešte horšie! Pôvodná gruzínska zvuková stopa síce nechýba, ale je prekrytá ruským rýchlochodabingom! Je to veľká škoda, pretože divákovi sa tak naruša vnem zo sledovania pôsobivého, výrazne vytvarne štylizovaného podobenstva, filmu o nádeji človeka v naplnený život vo svete krásy a uskutočnených zázrakov, ktorého dej sa odohráva na začiatku 20. storočia v gruzínskej dedine. Film je na DVD s voľiteľnými českými titulkami.

Miro Ulman

režisér Matej Mináč

V súčasnosti dokončujem s Patrikom Paššom v Bratislave v spoločnosti Trigon Production pokračovanie dokumentárneho filmu *Sila ľudskosti – Nicholas Winton* o záchrannej akcii Sira Nicholasa Wintona a vplyve príbehu na súčasnú mládež *Nickyho rodina*. Je to celovečerný dokumentárny film s hranými časťami. A je to obrovská zábava, i keď máme nepriateľa, a to v 450-tich nakrútených hodinách materiálu, ktorý sme realizovali v 20-tich

foto: M. M.

krajinách. Je to veľmi dojemné, ale darí sa nám do toho dávať aj komické veci. Premiéry začínú od tejto jesene.

scenáristka Katarína Moláková

foto: archív K. M.

S režisérkou Ivou Šebestovou a producentkou Ivanou Laučíkovou sme dokončili scenár k animovanému filmu *O sne a snehu*. Teším sa, že v anima-

tiku sa píšmenká „rozpohybovali“. Katka Kerekesová dokončila bábkový muzikál *Kamene*, na ktorom som spolupracovala ako dramaturgička. Diváci film uvidia na Art Film Feste a v prehliadke Projekt 100. S Katkou pracujem aj na animovanom seriáli pre deti a s Palom Barabášom zasa pripravujeme dokument o afrických Pygmejoch. Zároveň sa podieľam na televíznych a rozhlasových seriáloch. Na všetkých projektoch robím so skvelými kamarátmi a aj vďaka tomu si prácu veľmi užívam.

kameraman Alexander Šurkala

Momentálne som v prípravných prácach na nový televízny seriál, ktorý bude režírovať Petr Zelenka v spolupráci s Markom Najbrtom a ja to budem s nimi nakrúcať. Vzniká podľa americkej predlohy *In Treatment* pre televíziu HBO, jeho hlavným predstaviteľom bude Karel Roden a nakrúcať začneme od septembra. Je to projekt na 95 nakrútcacích dní, takže som ním teraz dosť vyťažený. V týchto dňoch ma čaká aj projekcia českej kombinovanej kópie môjho posledného celo-

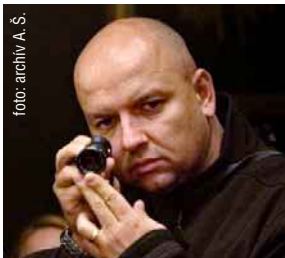

foto: archív A. Š.

večerného filmu *Habermannov mlyn*, ktorý som nakrúcal s Jurajom Herzom. V kinách by sa mal objaviť v septembri.

Dva konce Záhrady?

Dr. Divnoláska odpovedá na najrôznejšie otázky čitateľov, ktoré sa týkajú filmu, videa alebo televízie v súvislosti so Slovenskom. Vaše otázky posielajte elektronicky na adresu: miroslav.ulman@sfu.sk alebo poštou na adresu: redakcia Film.sk, Dr. Divnoláska, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava. Neváhajte a pýtajte sa. Každý mesiac vám Dr. Divnoláska na tomto mieste odpíše zaručene kompetentnú odpoveď.

V májovom čísle Film.sk ste písali, že v hlavnom meste Slovenska je v súčasnosti v prevádzke len 6 jednosálových kín a z toho len jedno v centre mesta. Rodičia mi ale hovorili, že v čase ich mladosti bolo v Bratislave vyše 30 kín a z toho 4 na Námestí SNP. Najmä to prvé číslo sa mi zdá neuveriteľné. Je to pravda? Jozef Mitaško z Bratislavy

– I keď to znie neuveriteľne, je to takmer pravda. V roku 1920 mala Bratislava 6 kín, v roku 1944 ich bolo v prevádzke 16 a o dvadsať rokov neskôr sa počet bratislavských kín vyšplhal na rovnú 30-tku. Najväčším bolo kino Hviezda so 745 sedadlami, nasledované kinom Metropol (500 sedadiel), ktoré v roku 1981 predstavilo kino v niekdajšom Dome ROH na Trnavskom mýte s 513 sedadlami. Úplne najväčšiu kapacitu mal však amfiteáter 40. výročia SNP na Búdakej ceste (6 246 sedadiel). Žiaľ, dnes už ani jedno zo spomínaných kín nie je v prevádzke. Zaujímavosťou však je, že napríklad v roku 1962 mali bratislavské kiná až 10 939 sedadiel a že v roku 1961 ich kapacita bola využitá na neuveriteľných 62,2 percent! Dnes je najväčším kinom multiplex Palace Cinemas Aupark s 2 338 sedadlami v 12 kinosálach.

Nedávno som si pozrel film *Záhrada* Martina Šulíka, ktorý som si nahral, keď ho vysielala Slovenská televízia. Chýbala mi v ňom posledná *Labudova veta*, teda jej druhá časť: „Konečne je všetko tak, ako má byť. Len tam, kde som mal hlavu, mám teraz ríť!“ Pozrel som si teda knihu *5 scenárov*, no tá druhá časť vety nie je ani tam. Ja som si však istý, že *Záhradu* s takýmto koncom som kedysi videl. Zaujímalo by ma, kedy a prečo sa to vystrihlo a či je to tak vo všetkých verziách? Emil Malík, Bratislava

– O odpoveď na vašu otázku som požiadal tých najpovolanějších – režiséra Martina Šulíka a spoluscenáristu Ondreja Šulaja. „*Veta* ‘Konečne je všetko tak, ako má byť. Len tam, kde som mal hlavu, mám teraz ríť!’ je z môjho filmu *Orbis Pictus*,” odpovedal mi Martin Šulík. „*Povie ju železničiarov syn na staničných záchodoch. V Záhrade je len: ‘Konečne je všetko tak, ako má byť.’*” Jeho slová potvrdzuje i Ondrej Šulaj, keď hovorí: „*Keďže som jedným z autorov tej Labudovej vety ‘Konečne je všetko tak, ako má byť’, tak mi musíte veriť, že táto veta nikdy v Záhrade nemala žiadny dodatok!*” Takže v tomto prípade nešlo o zásah cenzúry, ako by sa mohlo zdať. Verzia, na ktorú si spomínate, neexistuje, ani neexistovala, pretože vami spomínaná veta pochádza zo Šulíkovej filmu *Orbis Pictus*, ktorý vznikol dva roky po premiére *Záhrady*.

Miro Ulman

(Mimobratavské kiná a filmové kluby sú vyznačené trojuholníkom!) ▽
(Vo Film.sk uvádzame program len tých kín, ktoré ho dodali do uzávierky Film.sk)

FILMOVÉ KLUBY

Filmový klub Charlie centrum

Špitálska 4, Bratislava, tel.: 02/5296 8994, 0902/929 391, www.ic.sk

nepremieta sa

Filmový klub Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/6436 5669, www.dkdubravka.sk
predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 10.6. – **Na sever**, r. R. D. Langlo, Nóř., 2009, 78 min.
24.6. – **Nech vojde ten pravý**, r. T. Alfredson, Švéd., 2008, 114 min.

Filmový klub Lúky

Dom kultúry Lúky, Víglašská 1, Bratislava, tel.: 02/6382 3930, www.kzp.sk
predstavenia o 19.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 8.6. – **Prorok**, r. J. Audiard, Fr./Tal., 2009, 153 min.
15.6. – **Na sever**, r. R. D. Langlo, Nóř., 2009, 78 min.
22.6. – **Prelomiť vlny**, r. L. von Trier, Dán./Fr./Hol./Nór./Švéd., 1996, 139 min.
29.6. – **Whisky s vodkou**, r. A. Dresen, Nem., 2009, 104 min.

Filmový klub Nostalgia

Budova SvF, Starohorská 2, Bratislava, tel.: 02/5296 1713, www.nostalgia.sk
predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 2.6. – **Kawasakihó ruže**, r. J. Hřebejk, ČR, 2009, 95 min.
9.6. – **Osadné**, r. M. Škop, SR/ČR, 2009, 65 min.
16.6. – **Lístičky**, r. M. Fornay, ČR/SR/ř., 2009, 83 min.
23.6. – **Slepé lásky**, r. J. Lehotský, SR, 2008, 77 min.
30.6. – **BRATISLAVAfilm**, r. J. Kroner, SR, 2009, 78 min.

Lesné kino Nostalgia

Horáreň, Horský park, Bratislava, www.nostalgia.sk/lesnekino
predstavenia o 20.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 4.6. – **Hranica**, r. J. Vojtek, SR, 2009, 72 min.
11.6. – **Erotic Nation**, r. P. Begányi, SR/ČR, 2009, 83 min.
18.6. – **Arsy-Versy**, r. M. Remo, SR, 2009, 23 min.
18.6. – **Ježíš je normální!**, r. T. Nvotová, ČR/SR, 2008, 67 min.
25.6. – **Ako sa varia dejiny**, r. P. Kerekes, Rak./SR/ČR, 2009, 88 min.

Filmový klub Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniánkova 3, Bratislava, tel.: 02/6383 6764, www.kzp.sk
predstavenia o 18.06 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 16.6. – **Žiadostivé telá**, r. X. Giannoli, Fr., 2003, 94 min.
30.6. – **Strach(y) z tmy**, r. Blutch, Ch. Burns, M. Caillou, P. di Scullo, L. Mattotti, R. McGuire, Fr., 2007, 82 min.

Filmový klub Alternatíva

Námestie S. H. Vajanského 2, Martin, tel.: 043/422 4994, www.kinoastrojar.mojmartin.sk
predstavenia o 17.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 2.6. – **4 mesiace, 3 týždne a 2 dni**, r. Ch. Mungiu, Rum., 2007, 113 min.
9.6. – **Na veľkosti záleží**, r. E. Tadmor, S. Maymon, Izr./Nem./Fr., 2009, 90 min.

- 15.6. – **Duša Paula Giamattiho**, r. S. Barthes, USA/Fr., 2009, 101 min.
23.6. – **Transylvánia**, r. T. Gatlif, Fr., 2006, 101 min.
30.6. – **Nech vojde ten pravý**, r. T. Alfredson, Švéd., 2008, 114 min.

Filmový klub Fontána

MKS, Beethovenova 1812/1, Piešťany, tel.: 033/772 5375
predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 7.6. – **Mary a Max**, r. A. Elliot, Austr., 2008, 92 min.
14.6. – **Prelomiť vlny**, r. L. von Trier, Dán./Fr./Hol./Nór./Švéd., 1996, 139 min.
21.6. – **Kačacia sezóna**, r. F. Eimbcke, Mex., 2004, 87 min.
28.6. – **Na veľkosti záleží**, r. E. Tadmor, S. Maymon, Izr./Nem./Fr., 2009, 90 min.

Filmový klub Naoko

Kino Hviezda, Paulínska 1, 917 01 Trnava, tel.: 033/551 1042, www.naoko.sk

- 1.6. – **Transylvánia**, r. T. Gatlif, Fr., 2006, 103 min. (18.00 h.)
1.6. – **Louise-Michel**, r. B. Delépine, G. Kervern, Fr., 2008, 94 min. (20.00 h.)
8.6. – **Pat Garret a Billy the Kid**, r. S. Packinpah, USA, 1973, 122 min. (18.00 h.)
8.6. – **Hlad**, r. S. McQueen, ř./VB, 2008, 96 min. (20.00 h.)
15.6. – **Ivetka a hora**, r. V. Janeček, ČR, 2008, 84 min. (18.00 h.)
15.6. – **Whisky s vodkou**, r. A. Dresen, Nem., 2009, 104 min. (20.00 h.)
22.6. – **Import Export**, r. U. Seidl, Rak., 2007, 135 min. (18.00 h.)
22.6. – **Na veľkosti záleží**, r. E. Tadmor, S. Maymon, Izr./Nem./Fr., 2009, 90 min. (20.00 h.)
29.6. – **Podivná nemocnica**, r. E. Zebrowski, Pol., 1978, 83 min. (18.00 h.)
29.6. – **Osadné**, r. M. Škop, SR/ČR, 2009, 65 min. (20.00 h.)

Filmový klub Nitra

Prí Ústave literárnej a umeleckej komunikácie FF UKF v Nitre, Tr. A. Hlinku 1, tel.: 0905/580 297
predstavenie o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

nepremieta sa

Filmový klub Otáznik

MsKS, Sládkovičova 2, 934 01 Levice, tel.: 036/622 5835, kulturalv@mail.t-com.sk
predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 3.6. – **Čas umierať**, r. D. Kedzierzawska, Pol., 2007, 104 min.
10.6. – **Duša Paula Giamattiho**, r. S. Barthes, USA/Fr., 2009, 101 min.
17.6. – **Nech vojde ten pravý**, r. T. Alfredson, Švéd., 2008, 114 min.

ARTKINÁ

Artkino Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniánkova 3, Bratislava, tel.: 02/6383 6764, www.kzp.sk
predstavenia o 20.06 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 2.6. – **Nech vojde ten pravý**, r. T. Alfredson, Švéd., 2008, 114 min.
7.6. – **Miloš Forman: Co tě nezabije...**, r. M. Šmídmajer, ČR, 2009, 110 min.
9.6. – **Alica v krajine zázrakov**, r. T. Burton, USA, 2010, 103 min.
13.6. – **Imaginárium Dr. Parnassa**, r. T. Gilliam, VB/Kan./Fr., 2009, 123 min.
14.6. – **Hlad**, r. S. McQueen, ř./VB, 2008, 96 min.
16.6. – **Pevné puto**, r. P. Jackson, USA/VB/N. Zél., 2009, 135 min.
20.6. – **Na chvíľu slobodní**, r. A. T. Riahi, Rak./Fr., 2008, 110 min.

- 21.6. – **O kapitalizme s láskou**, r. M. Moore, USA, 2009, 127 min.
 23.6. – **Bratia**, r. J. Sheridan, USA, 2009, 105 min.
 27.6. – **New York, milujem ťa**, r. F. Akin, Y. Attal, A. Hughes, S. Iwai, W. Jiang, J. Marston, M. Nair, S. Kapur, N. Portman, Fr./USA, 2009, 103 min.
 28.6. – **Nepozvaný hosť**, r. T. McCarthy, USA, 2007, 104 min.
 30.6. – **Prelomiť vlny**, r. L. von Trier, Dán./Fr./Hol./Nór./Švéd., 1996, 139 min.

A4 - nultý priestor

Nám. SNP 12, Bratislava, www.a4.sk

- 8.6. – **Scissere**, r. P. Mettler, Kan., 1982, 83 min. (20.00 h.)
 9.6. – **Picture of Light**, r. P. Mettler, Kan., 1994, 83 min. (20.00 h.)
 16.6. – **Gambling, Gods and LSD**, r. P. Mettler, Kan./Švajč., 180 min. (20.00 h.)
 17.6. – **Fenoméni remakov – alebo ako to dopadne, keď dvaja robia to isté** (20.00 h.)
 22.6. – **Petropolis**, r. P. Mettler, Kan., 2009, 43 min. (20.00 h.)

KINÁ

Kino Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/6436 5669, www.dkdubravka.sk
 predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 3.6. – **Bratia**, r. J. Sheridan, USA, 2009, 105 min.
 6.6. – **Na hrane temnoty**, r. M. Campbell, USA/VB, 2010, 117 min.
 10.6. – **Na sever**, r. R. D. Langlo, Nór., 2009, 78 min.
 13.6. – **Okno ve zdi**, r. M. J. Kohout, ČR/SR, 2009, 81 min.
 17.6. – **Lov na exmanželku**, r. A. Tennant, USA, 2010, 106 min.
 20.6. – **Alica v krajine zázrakov**, r. T. Burton, USA, 2010, 103 min. (17.00 h.)
 20.6. – **Nine**, r. R. Marshall, USA/Tal., 2009, 120 min.
 22.6. – **Súboj titánov**, r. L. Letierrier, VB/USA, 2010, 106 min.
 24.6. – **Nech vojde ten pravý**, r. T. Alfredson, Švéd., 2008, 114 min.

Kino Lúky

Dom kultúry Lúky, Víglašská 1, Bratislava, tel.: 02/6382 3930, www.kzp.sk
 predstavenia o 19.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 3.6. – **Duša Paula Giamattiho**, r. S. Barthes, USA/Fr., 2009, 101 min.
 6.6. – **Box**, r. R. Kelly, USA, 2009, 115 min.
 10.6. – **Nech vojde ten pravý**, r. T. Alfredson, Švéd., 2008, 114 min.
 13.6. – **Milý John**, r. L. Hallström, USA, 2010, 105 min.
 17.6. – **Okno ve zdi**, r. M. J. Kohout, ČR/SR, 2009, 80 min.
 20.6. – **Zlá výchova**, r. P. Almodóvar, Špan., 2004, 105 min.
 24.6. – **Grand Torino**, r. C. Eastwood, USA/Austr., 2009, 116 min.
 27.6. – **Svitanie**, r. M a P. Spierig, USA, 2009, 98 min.

Kino Mladost

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 02/5443 5049
 časý jednotlivých predstavení nájdete v kine Mladost

- 1.6. – **Nezabudni na mňa**, r. A. Coulter, USA, 2010, 128 min.
 1.-9.6. – **Nine**, r. R. Marshall, USA/Tal., 2009, 120 min.
 2.6. – **Antikrist**, r. L. von Trier, Dán./Fr./SRN./Švéd./Tal., 2009, 104 min.
 3.-9.6. – **Nech vojde ten pravý**, r. T. Alfredson, Švéd., 2008, 114 min.
 10.-16.6. – **Ženy v pokušení**, r. J. Vejdělek, ČR, 2009, 118 min.
 10.-19.6. – **Na chvíľu slobodní**, r. A. T. Riahí, Rak./Fr., 2008, 110 min.

- 17.6. – **Milý John**, r. L. Hallström, USA, 2010, 105 min.
 19.-20.6. – **New York, milujem ťa**, r. F. Akin, Y. Attal, A. Hughes, S. Iwai, W. Jiang, J. Marston, M. Nair, S. Kapur, N. Portman, Fr./USA, 2009, 103 min.
 21.6. – **O kapitalizme s láskou**, r. M. Moore, USA, 2009, 127 min.
 22.6. – **Protektor**, r. M. Najbrt, ČR, 2009, 100 min.,
 22.6. – **Na sever**, r. R. D. Langlo, Nór., 2009, 78 min.
 23.6. – **Rozorvané objatia**, r. P. Almodóvar, Špan., 2009, 128 min.
 23.6. – **Prorok**, r. J. Audiard, Fr./Tal., 2009, 153 min.
 24.-30.6. – **Dažďová víla**, r. M. Cieslar, ČR, 2010, 96 min.
 24.6. – **Vicky Cristina Barcelona**, r. W. Allen, USA/Špan., 2008, 96 min.
 29.-30.6. – **Robin Hood**, r. R. Scott, USA/VB, 2010, 148 min.

Kino Fontána Piešťany

MKS, Beethovenova 1812/1, Piešťany, tel.: 033/7729 971
 predstavenia o 17.30 a 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 3.6. – **Prekliaty ostrov**, r. M. Scorsese, USA, 2010, 137 min.
 6.6. – **Avatar**, r. J. Cameron, USA, 2009, 166 min. (17.00 h. a 20.00 h.)
 10.-13.6. – **Iron man 2**, r. J. Favreau, USA, 2010, 124 min.
 12.-13.6. – **Dažďová víla**, r. M. Cieslar, ČR, 2010, 96 min. (15.30 h.)
 17.-20.6. – **Princ z Perzie: Piesky času**, r. M. Newell, USA, 2010, 117 min.
 24.-25.6. – **Milý John**, r. L. Hallström, USA, 2010, 105 min.
 26.-27.6. – **Ako si vycvičíť draka**, r. D. DeBlois, Ch. Sanders, USA, 2010, 97 min. (15.30 h.)
 26.-27.6. – **Nine**, r. R. Marshall, USA/Tal., 2009, 120 min.

Kino Hviezda Trnava

Paulínska 1, 917 01 Trnava, tel.: 033/5511 042, www.naoko.sk
 predstavenia o 17.30 a 19.30 hod. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 2.-7.6. – **Robin Hood**, r. R. Scott, USA/VB, 2010, 148 min. (4.6. len o 19.30 h.)
 9.-10.6. – **Kawasakihó ruže**, r. J. Hřebejk, ČR, 2009, 95 min.
 11.-14.6. – **Lov na exmanželku**, r. A. Tennant, USA, 2010, 106 min.
 16.6. – **O kapitalizme s láskou**, r. M. Moore, USA, 2009, 127 min. (17.30 h. a 19.45 h.)
 17.-21.6. – **Nine**, r. R. Marshall, USA/Tal., 2009, 120 min.
 23.6. – **Wrestler**, r. D. Aronofsky, USA/Fr., 2008, 111 min.
 25.-28.6. – **Morganovci**, r. M. Lawrence, USA, 2009, 103 min.

Detenské predstavenia

- 5.-6.6. – **Mikulášove šibalstvá**, r. L. Tirard, Fr., 2009, 91 min. (5.6. o 15.30 h., 6.6. o 13.30 a 15.30 h.)
 12.-13.6. – **Oblačno, miestami fáširky**, r. P. Lord, Ch. Miller, USA, 2009, 90 min. (12.6. o 15.30 h., 13.6. o 13.30 h. a 15.30 h.)
 19.-20.6. – **Artur a Minimojovia**, r. L. Besson, Fr., 2006, 102 min. (19.6. o 15.30 h., 20.6. o 13.30 h. a 15.30 h.)
 25.-28.6. – **Dažďová víla**, r. M. Cieslar, ČR, 2010, 96 min. (25. a 26.6. o 15.30 h., 27.6. o 13.30 h. a 15.30 h., 28.6. o 15.30 h.)

Prírodné kino

predstavenia o 21.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 1.-3.6. – **Lietam v tom**, r. J. Reitman, USA, 2009, 109 min.
 4.-5.6. – **Robin Hood**, r. R. Scott, USA/VB, 2010, 148 min.
 6.-8.6. – **Nejako sa to komplikuje**, r. N. Mayers, USA, 2009, 118 min.
 9.-10.6. – **Kawasakihó ruže**, r. J. Hřebejk, ČR, 2009, 95 min.

- 13.-14.6. – **Lov na exmanželku**, r. A. Tennant, USA, 2010, 106 min.
 15.-16.6. – **Paranormal Activity**, r. O. Peli, USA, 2007, 86 min.
 17.6. – **Nine**, r. R. Marshall, USA/Tal., 2009, 120 min.
 19.6. – **Pásmo o pápežovi**
 20.6. – **Nine**, r. R. Marshall, USA/Tal., 2009, 120 min.
 21.-22.6. – **Vikolák**, r. J. Johnston, VB/USA, 2010, 125 min.
 23.-27.6. – **Filmový festival**
 28.-29.6. – **Prekliaty ostrov**, r. M. Scorsese, USA, 2010, 137 min.
 30.6. – **Doktor od Jezera hrochů**, r. Z. Troška, ČR, 2009, 102 min.

Kino Junior Levice

MsKS, Sládkovičova 2, 934 01 Levice, tel.: 036/622 5835, kulturalv@mail.t-com.sk
 predstavenia o 18.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 1.-2.6. – **Priestupný rok**, r. A. Tucker, USA, 2010, 99 min.
 4.-6.6. – **Nezabudni na mňa**, r. A. Coulter, USA, 2010, 128 min.
 5.-6.6. – **Ako si vycvičiť draka**, r. D. DeBlois, Ch. Sanders, USA, 2010, 97 min. (15.30 h.)
 8.-9.6. – **Pevné puto**, r. P. Jackson, USA/VB/N. Zél., 2009, 135 min.
 11.6. – **SAW VI**, r. K. Greutert, Kan./USA/VB/Aust., 2009, 90 min.
 12.-13.6. – **Pestúnka v akcii**, r. B. Levant, USA, 2010, 92 min. (15.30 h.)
 12.-13.6. – **Oko ve zdi**, r. M. J. Kohout, ČR/SR, 2009, 81 min.
 15.-16.6. – **Milý John**, r. L. Hallström, USA, 2010, 105 min.
 18.6. – **Svitanie**, r. M. a P. Spierig, USA, 2009, 98 min.
 19.-20.6. – **Arthur a Maltazardova pomsta**, r. L. Besson, Fr., 2009, 93 min. (15.30 h.)
 19.-20.6. – **Lov na exmanželku**, r. A. Tennant, USA, 2010, 106 min.
 22.-23.6. – **Iron Man 2**, r. J. Favreau, USA, 2010, 124 min.
 24.-25.6. – **Imaginárium Dr. Parnassa**, r. T. Gilliam, VB/Kan./Fr., 2009, 123 min.
 26.-27.6. – **Kúzelná opatrovatelka a Veľký tresk**, r. S. White, VB, 2010, 109 min. (15.30 h.)
 26.-27.6. – **Robin Hood**, r. R. Scott, USA/VB, 2010, 148 min.
 29.-30.6. – **Nine**, r. R. Marshall, USA/Tal., 2009, 120 min.

Kino Scala Prešov

Masarykova 7, Prešov, tel.: 051/7723 7412, pkoprogram@condornet.sk, www.pkopresov.sk
 predstavenia sú o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

- 1.6. – **Trio z Belleville**, r. S. Chomet, Belg./Fr./Kan., 81 min.
 2.6. – **Večer najzaujímavejších svetových reklám**
 8.6. – **Nepozvaný hosť**, r. T. McCarthy, USA, 2007, 104 min.
 15.6. – **Na sever**, r. R. D. Langlo, Nór., 2009, 78 min.
 22.6. – **Na chvíľu slobodní**, r. A. T. Riahi, Fr./Rak., 2008, 110 min.
 29.6. – **Spaľovač mrtvol**, r. J. Herz, ČSR, 1968, 95 min.

Kino Strojár Martin

Námestie S. H. Vajanského 2, Martin, tel.: 043/422 4994, www.kinostrojarmojmartin.sk

- 1.6. – **Kúzelná opatrovatelka a Veľký tresk**, r. S. White, VB, 2010, 109 min. (16.00 h. a 18.00 h.)
 1.-2.6. – **Súboj titánov**, r. L. Letterier, VB/USA, 2010, 106 min. (20.00 h.)
 3.-7.6. – **Priestupný rok**, r. A. Tucker, USA, 2010, 99 min. (17.00 h.)
 3.-9.6. – **Zelená zóna**, r. P. Greengrass, Fr./USA/Špan./VB, 2010, 115 min. (20.00 h.)
 8.-10.6. – **Na hrane temnoty**, r. M. Campbell, USA/VB, 2010, 117 min. (17.30 h. a 20.00 h., 8.6. len 17.30 h., 9.6. 16.00 h.)
 11.-15.6. – **Iron Man 2**, r. J. Favreau, USA, 2010, 124 min. (17.30 h. a 20.00 h., 15.6. len 20.00 h.)

- 18.-21.6. – **Pestúnka v akcii**, r. B. Levant, USA, 2010, 92 min. (17.30 h. a 20.00 h., 18.6. o 18.00 h. a 20.00 h.)
 22.-24.6. – **Oko ve zdi**, r. M. J. Kohout, ČR/SR, 2009, 81 min. (17.30 h. a 20.00 h.)
 25.-28.6. – **Dažďová víla**, r. M. Cieslar, ČR, 2010, 96 min. (16.30 h.)
 29.-30.6. – **Planéta 51**, r. J. Blanco, M. Martinez, J. Abad, VB/Špan., 2009, 91 min. (16.30 h.)
 29.-30.6. – **O kapitalizme s láskou**, r. M. Moore, USA, 2009, 127 min. (20.00 h.)

prijavila **Nina Šilanová**
(ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!)

Televízia českých a slovenských filmov Slovenské pondelky 2010

7. jún 2010
 20.00 – **Sneh pod nohami**, r. I. Húšťava, 1978, 78 min.
 22.00 – **Sojky v hlave**, r. J. Lihosít, 1983, 71 min.
 14. jún 2010
 20.00 – **Správca skanzenu**, r. Š. Uher, 1988, 83 min.
 22.00 – **Uhol pohľadu**, r. V. Balco, 1984, 75 min.
 21. jún 2010
 20.00 – **Žaby a iné ryby**, r. J. Jarábek, 1986, 71 min.
 22.00 – **Zbohom, sladké driemoty**, r. V. Kavčiak, 1983, 83 min.
 28. jún 2010
 20.00 – **Živý bič**, r. M. Ťapák, 1966, 89 min.
 22.00 – **Pán Machuľa vo vesmíre I a II**, r. K. Gradowski, 1988, 79 min. a 63 min.

www.csfilm.cz, www.filmpost.cz

Zmena programu vyhradená!

VÝROČIA

JÚN 2010

2. 6. 1950 **Eva Matejková** – herečka
 4. 6. 1905 **Dano Živojnovič** – operný spevák (zomrel 12. 1. 1983)
 10. 6. 1920 **Ernest Šmálik** – herec
 10. 6. 1950 **Jana Plichtová** – herečka
 11. 6. 1930 **Hilda Michalíková** – herečka
 17. 6. 1930 **Ernest Šmigura** – herec (zomrel 26. 7. 2007)
 18. 6. 1925 **Ludovít Vavro** – režisér, kameraman
 20. 6. 1935 **Jozef Fuska** – herec
 20. 6. 1940 **Milan Dubovský** – hudobný skladateľ
 20. 6. 1940 **Ivan Palúch** – herec
 24. 6. 1930 **Pavol Forisch** – vedúci výroby
 29. 6. 1935 **Garik Seko** – režisér, animátor (zomrel 20. 6. 1994)
 30. 6. 1960 **Anna Šišková** – herečka

vstúpte do sveta filmu...

... filmový časopis
ponúka len to najlepšie
zo súčasnej filmovej tvorby

- kritiky

- aktuality

- rozhovory

- glosy o domácich a svetových festivaloch,
popredných osobnostiach filmu,
či aktuálnom dianí v oblasti filmovej distribúcie

- filmové novinky na DVD

- zaujímavé témy a publikácie

VOJDI DO PRÁZDNA

ANTIKRIST

BIELA STUHA

SMŔŤ ČAKÁ VŠADE

AVATAR

O KAPITALIZME S LÁSKOU

PRECIOUS

ČESKÝ MIER

ARSY-VERSY

...

časopis nájdete v kníhkupectve
Slovenského filmového ústavu Klapka.sk
alebo kupujte on-line na www.klapka.sk

Oscar pre slovenský film

Stredometrážny hraný film režiséra Ľubomíra Mihaila Kocku *Obedár*, ktorý bol nedávno nominovaný na národnú filmovú cenu Slnko v sieti a na svojom konte má už niekoľko medzinárodných ocenení, napríklad aj Cenu pre najlepšie študentský hraný film nad 15 minút z významného MF krátkych filmov v Palm Springs, získa 12. júna 2010 študentského Oscara za hraný film. Či to bude bronzová, strieborná alebo zlatá soška sa však ukáže až počas slávnostného odovzdávania týchto prestížnych cien v Los Angeles. Film *Obedár* nakrútil Ľubomír Mihailo Kocka, ktorý sa narodil na Slovensku, ale ešte v útlom veku sa spolu s rodičmi presťahoval do USA. Jeho film, ktorý hovorí o osamelosti, smútku a nezmeriteľnom kolobehu života, bol na cenu Oscar nominovaný za Savannah College of Art and Design, a hlavné úlohy v ňom stvárnil Štefan Šafárik a Božidara Turzonovová. Medzi doterajšími držiteľmi študentského Oscara sú napríklad Spike Lee, Trey Parker, John Lasseter či Robert Zemeckis, historicky prvým a zatiaľ jediným slovenským filmom nominovaným na zahraničného študentského Oscara bol film Michala Strussa *V kocke*. (mira)

Nový partner slovenského filmu

Slovenská filmová a televízna akadémia (SFTA), Zlatý Bažant a televízia JOJ spustili 15. mája 2010 projekt Partner slovenského filmu, ktorého cieľom je pomôcť slovenským filmom pri ich ceste k filmovému divákovi. V rámci projektu poskytnú producentom, ktorí splnia stanovené podmienky, podporu 6 000 EUR na pokrytie distribučných nákladov spojených s kinodistribúciou, ďalej odbornú marketingovú a mediálnu podporu, mediálny priestor na podporu kinodistribúcie, či priestor na podporu informovanosti o filme formou odovzdávania filmu o filme, informácií z premiéry a ďalších aktivít. O podporu z projektu podpory distribúcie sa môžu uchádzať producenti dlhometrážnych filmov, ktorí splnia nasledovné podmienky: distribúcia v minimálne štyroch distribučných kópiách, splnenie podmienok „slovenského“ filmu podľa Európskeho dohovoru o koprodukciiach, predloženie distribučnej stratégie a akceptovanie podmienok partnerov projektu. Viac na www.sfta.sk alebo na www.slnkovsieti.sk. (nina)

Festival dokumentov už aj na Slovensku

V dňoch 28. až 30. apríla 2010 sa v Košiciach konal nultý (nesúťažný) ročník festivalu dokumentárneho filmu DOC.SK, ktorý organizátori nazvali Fórum. Hlavným spúšťačom pre jeho vznik sa stala stúpajúca produkcia slovenských dokumentárnych filmov. Keďže na Slovensku podobné podujatie neexistuje, Košičania sa pustili do jeho oživenia. V priestoroch Východoslovenskej galérie a v kasárňach – Kulturparku sa počas troch dní odpremietalo vyše štyridsať starších i najnovších slovenských dokumentov, medzi nimi i snímky Petra Kerekesa, Jara Vojteka, Marka Škopa, Zuzany Piušsi, Roberta Kirchhoffa, Petra Begányiho či Mira Rema. Súčasťou podujatia bola okrem projekcií, prezentácií a koncertov i diskusia o stave a smerovaní dokumentárneho filmu *Slovenský dokumentárny film 1993 – 2010*. (nina)

NEPREHLIADNITE!

Milí priatelia a milovníci slovenského filmu!

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV (SFÚ) je v oblasti kinematografie jedinou štátnou inštitúciou na Slovensku, ktorá sa komplexne zaoberá filmom a kinematografiou ako takou. Je správcom národného filmového archívu (NFA), ktorý je v zmysle zákona začlenený do skupiny špecializovaných verejných archívov. Zákonné plnenie nadobudli činnosti NFA s účinnosťou zákona č. 343/2007 Z. z. (audiovizuálny zákon) od 1. 1. 2008, štátny odborný dozor nad dodržiavaním a realizáciou ustanovení zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov vykonáva priamo Ministerstvo vnútra SR. Od roku 2001 je filmový archív riadnym členom Medzinárodnej federácie filmových archívov (FIAP). NFA SFÚ sústreďuje, uchováva, ochraňuje, odborne spracúva a verejnosti sprístupňuje filmové a iné audiovizuálne diela, písomné, obrazové a grafické archívy a sprievodné dokumentačné materiály. Archívne zbierky a fondy sú súčasťou národného kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky.

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV vyvíja intenzívnu akvizíčnú činnosť, pretože si uvedomuje význam a historickú hodnotu archívnych filmových materiálov. Pri tejto príležitosti sa obracia na všetkých, ktorí by radi doplnili filmové a dokumentačné archívne zbierky SFÚ, súvisiace so slovenskou kinematografiou. Konkrétne máme záujem o filmové materiály, súvisiace s dejinami slovenskej kinematografie, t. z. o filmy, ktoré sa nakrúcali na Slovensku alebo filmy, ktoré sa dotýkajú Slovenska, prípadne i tie, kde bola v akejkoľvek profesii zastúpená účasť slovenského tvorcu. Pri písomných, obrazových a grafických materiáloch máme záujem predovšetkým o dokumenty súvisiace s produkciou slovenských filmov, rukopisy, korešpondencie filmových tvorcov, fotografie, fotonegativity, diapozitívy, fotoalbumy, plagáty, knihy, periodiká, propagačné a dokumentačné materiály, ako i súkromné zbierky výstrižkov.

Viac informácií Vám radi poskytnú:

PhDr. Jana Stradiotová
vedúca Oddelenia dokumentácie a knižničných služieb SFÚ
tel.: 02/57 10 15 23, mobil: 0905 283 147
e-mail: jana.stradiotova@sfu.sk

Hana Válková
vedúca Oddelenia filmového archívu SFÚ
tel.: 02/57 10 15 40, mobil: 0915 736 715
e-mail: hana.valkova@sfu.sk

REBRÍČEK NÁVŠTEVNOSTI – TOP TEN

TOP 10 SLOVENSKO (1. 1. - 31. 3. 2010)

	počet divákov
1. Avatar	236 236*
2. Alica v krajine zázrakov	109 121
3. Sherlock Holmes	64 831**
4. Alvin a Chipmunkovia 2	45 717
5. Princezná a žaba	43 812
6. Valentín	31 403
7. Planéta 51	30 495
8. Doktor od Jezera hrochů	27 634
9. Kawasakih ruže	26 863
10. Nejako sa to komplikuje	24 192

* film mal premiéru 17. 12. 2009 a jeho celková návštevnosť je 348 970 divákov

** film mal premiéru 31. 12. 2009 a jeho celková návštevnosť je 67 207 divákov

Zdroj: Únia filmových distribútorov SR

V roku 2009 bol po prvom štvrťroku na čele slovensko-český film *Pokoj v duši* s 110 838 divákmi a v TOP 10 bolo i *Tango s komármi*. V roku 2010 mal zatiaľ premiéru jediný majoritne slovenský film, a to dokument *Erotic Nation*, ktorému s 3 123 divákmi patrí 41. priečka a na 51. priečke s 2 079 divákmi skončila minoritná koprodukcia 3 sezóny v *pekle*. Do TOP 50 sa dostali ešte minoritné *Líštičky* (43. miesto s 2 716 divákmi / 4 934 divákov od premiéry 10. decembra 2009). Počas prvých trinástich týždňov roku 2010 malo v slovenských kinách premiéru celkovo 49 filmov (o štyri menej ako za rovnaké obdobie roku 2009), ale na čele týždenného rebríčka najnavštevovanejších titulov sa vystriedali len tri! *Avatar* bol na čele od premiéry 17. decembra 2009 až do 3. marca 2010, teda celých jedenásť týždňov (z toho 9 v roku 2010) a až po štrnástich týždňoch od premiéry vy-

padol z TOP 10. Dvakrát patrilo prvenstvo filmu *Alica v krajine zázrakov* a raz novinke Zdeňka Trošku *Doktor od Jezera hrochů*. Najviac divákov za jeden týždeň videlo film *Avatar*, a to 64 369 (vlni videlo *Nestydu* 31 174 divákov), ktorý okrem toho dvakrát prekonal hranicu 40 tisíc divákov. To sa podarilo už len filmu *Alica v krajine zázrakov* (48 942 divákov). Najmenej divákov na prvenstvo potreboval film *Doktor od Jezera hrochů*, na ktorý prišlo 10 399 divákov, čo paradoxne stačilo na to, aby zosadil *Avatara* z trónu. Zatiaľ čo vlni sme v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2008 po prvom štvrťroku zaznamenali nárast počtu divákov o neuveriteľných 47,22 percent, tak počas prvého štvrťroku 2010 prišlo do kín 1 012 073 divákov, čo znamená pokles o 4 percentá. Tento fakt súvisí s 8-percentným poklesom počtu predstavení.

Miro Ulman

SLOVENSKÁ KINEMATOGRAFIA V ROKU 2009

V roku 2009 vývoj v slovenskej audiovizii potvrdil pozitívne trendy z predchádzajúceho roka, dokonca ich výrazne prekonal. Najdôležitejšie bolo kreoovanie Audiovizuálneho fondu, rekordy sme v roku 2009 dosiahli v oblasti produkcie celovečerných filmov pre kiná, ale aj v oblasti distribúcie, pretože do kín prišlo najviac divákov v ére samostatného Slovenska. Všetky tieto i mnohé ďalšie povzbudivé fakty priniesla *Správa o stave slovenskej audiovizie v roku 2009*, ktorú každoročne vydáva a prezentuje na MFF v Cannes kancelária MEDIA Desk Slovensko. Vo Film.sk ju publikujeme v skrátenej verzii, v kompletnej podobe ju nájdete na internetovej stránke www.mediadeskslovakia.eu.

Legislatíva

Najdôležitejším zákonom v oblasti audiovizie pre dianie v roku 2009 bol zákon č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov, prijatý 5. novembra 2008, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009. Okrem ustanovenia § 32 o koprodukčnom štatúte, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2010. Rozdeľovanie finančných zdrojov tak po prvý raz prešlo z Ministerstva kultúry (MK) SR na samostatný subjekt so samosprávnym riadením a odborným rozhodovaním. Keďže sa počas roku 2009 fond na svoju činnosť ešte len pripravoval, v roku 2009 pokračoval aj grantový program MK SR AudioVízia.

Financovanie Audiovizuálneho fondu (AVF) je viaczdrojové, okrem štátneho rozpočtu sú jeho zdrojmi aj príspevky neštátnych subjektov, ktoré podnikajú s audiovizuálnymi dielami. V marci minister kultúry vymenoval na funkčné obdobie šesť rokov členov Rady Audiovizuálneho fondu, ktorá v máji v tajnom hlasovaní zvolila za riaditeľa fondu na funkčné obdobie piatich rokov Martina Šmatláka. Pravidlá podpornej činnosti v oficiálnom dokumente *Štruktúra podpornej činnosti na rok 2010* Rada AVF schválila v júli, podporná činnosť fondu je podľa neho rozdelená do štyroch programov. Prvý je určený na podporu vývoja, tvorby a produkcie slovenských (aj minoritných) audiovizuálnych diel s rozdelením na hrané, dokumentárne a animované diela, ďalej na audiovizuálne diela primárne určené pre iný spôsob uvádzania na verejnosti než je kinodistribúcia a televízne vysielanie, a na audiovizuálne diela určené pre detského diváka do 12 rokov. Maximálna suma podpory na jeden projekt na vývoj je 85 000 € a na produkciu 1,2 milióna €. V druhom programe je podpora zameraná na rozširovanie a uvádzanie audiovizuálnych diel na verejnosti s rozdelením na distribúciu diel a na verejné podujatia (filmové festivaly a nesúťažné prehliadky doma i v zahraničí). V tomto prípade je maximálna podpora na jeden projekt vo výške 100 000 € na distribúciu a 200 000 € na verejné podujatia. Podpora výskumu, vzdelávania, výchovy a edičnej činnosti je predmetom zamerania tretieho programu. Ten má päť podprogramov, a to vydávanie a rozširovanie periodických alebo neperiodických publikácií, odborný výskum, vzdelávanie a profesionálna príprava, audiovizuálna výchova v kontexte celoživotného vzdelávania, a napokon prezentácia audiovizuálnych

STALO SA ZA 30 DNÍ

Stredometrážny film Lukáša Hanuláka *Otec* získal na 39. MF študentských filmov v Sehsüchte, ktorý v dňoch od 20. do 25. apríla zorganizovala Vysoká škola filmu a televízie Konrada Wolfa v Babelsbergu, cenu pre Najlepší hraný film a Cenu pre najlepších strih ● Na 10. festivale stredo- a východoeurópskeho filmu goEast v nemeckom Wiesbadene, ktorý sa konal v termíne od 21. do 27. apríla, získal film *Osadné* Marka Škopa Pamätnú cenu Reinharda Kämpfa ● Hlavnú cenu Grand Prix na 11. MF horského filmu a dobrodružstva Hory a mesto, ktorý sa konal od 22. do 25. apríla v Bratislave, získal slovenský film *Strážca divočiny* Erika Baláža a Roberta Rajchla ● Spoločnosť Magic Box Slovakia sa od 1. mája stala distribútorom filmov štúdia Disney na DVD a Blu-ray nosičoch. Prvým filmom štúdia Disney v ponuke Magic Boxu bola klasická animovaná rozprávka *Princezná a žaba* ● Dňa 3. mája sa v Štúdiu 12 v Bratislave konala premiéra dokumentárneho filmu o slovenskom scenografovi Alešovi Votavovi *Múry sú vysoké a hrubé*, ktorý nakrútil Juraj Johanides ● Dňa 10. mája premietli v reprezentačných priestoroch veľvyslanectva SR v Paríži dokument Dušana Trančíka *Optimista*. Na premietaní sa zúčastnili aj dve dcéry netere Ľudovíta Wintera ● V dňoch od 10. do 18. mája navštívil Slovensko exilový slovenský režisér Juraj Török z New Jersey ● Dňa 21. mája sa v Štúdiu 12 v Bratislave konal zahrievací podvečer Filmového festivalu inakosti, počas ktorého sa premietol film *Stonewall* britského režiséra Nigela Fincha. Organizátori projekciu vyjadrili podporu pochodu lesieb a gejov Dúhový PRIDE Bratislava 2010 ● S platnosťou od 1. januára 2010 pribudlo v máji do siete kín Europa Cinemas slovenské kino Cinemax v Košiciach, čím sa priručilo k už ôsmim multikinám spoločnosti Cinemax, ktoré sú členmi tejto prestížnej európskej siete kín.

prpravila (sim)

NAJPREDÁVANEJŠIE PUBLIKÁCIE A DVD NOSIČE

(máj 2010)

KNIŽNÉ PUBLIKÁCIE

1. Francesco Casetti: *Filmové teórie 1945 – 1990* (AMU, Praha)
2. *Illuminace 1/2010* (NFA, Praha)
3. Peter Michalovič: *Dušan Hanák – Záznamy a odkazy* (Petrus, Bratislava)

AUDIOVIZUÁLNE NOSIČE

1. DVD *Červené víno*, r. Andrej Lettrich (SFÚ a Petit Press, Bratislava)
2. DVD *Drak sa vracia*, r. Eduard Grečner (SFÚ a Petit Press, Bratislava)
3. DVD *Soľ nad zlato*, r. Martin Holý (Atypfilm, Praha)

diel, kultúry a priemyslu prostredníctvom médií. Maximálna výška podpory na jeden projekt v treťom programe predstavuje 50 000 €. Posledným programom v štruktúre podpornej činnosti na Slovensku je nová oblasť, a to podpora rozvoja technológií so zameraním na rekonštrukciu a modernizáciu kín a s prioritou spoluúčasti miestnej alebo regionálnej samosprávy na realizácii projektu, pričom maximálna suma podpory na jeden projekt je 200 000 €. Pomer finančných prostriedkov je rozdelený pre jednotlivé programy tak, že 85 percent je určených na prvý program, 10 percent na druhý a na zvyšné dva je po 2,5 percent. Na základe prevej výzvy AVF na predkladanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov s termínom uzávierky k 29. decembru 2009 dostali odborné komisie fondu na hodnotenie celkom 168 úplných žiadostí. Odporučili podporiť 88 projektov celkovou sumou 1 266 300 €.

V októbri 2008 Slovenský filmový ústav (SFÚ) v súlade s plánom úloh vyplývajúcich z uznesenia vlády č. 441/2006 vypracoval a predložil ministerstvu kultúry materiál *Aktualizácia projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR*, ktorý uznesením č. 25/2009 vláda schválila 14. januára 2009. Aktualizácia projektu a jej schválenie vládou je záväzným podkladom pre rozpracovanie ďalších úloh a činností súvisiacich s realizáciou projektu v strednodobom horizonte (roky 2009 – 2011). Dňa 20. mája vláda schválila aj návrh *Rámcovej koncepcie spoločného mediálneho komplexu Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu* a návrh vecného a časového harmonogramu predrealizačnej fázy jeho výstavby. V auguste posunula vláda SR do parlamentu návrh novely zákona o vysielaní a retransmisii, ktorý Národná rada SR schválila a zákon nadobudol účinnosť 15. decembra 2009. Jeho zámerom je implementovať do slovenskej legislatívy *Smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách*, ktorá mení a rozširuje *Smernicu Televízia bez hraníc*. Vláda SR dňa 11. novembra 2009 schválila návrh *Zmluvy o obsahoch, cieľoch a zabezpečení služieb verejnosti v oblasti tv vysielaná na roky 2010 – 2014*, ktorá bola podpísaná 21. decembra 2009. MK SR pripravilo návrh *Koncepcie mediálnej výchovy v SR v kontexte celoživotného vzdelávania*, ktorý vláda SR uznesením č. 923 zo 16. decembra 2009 schválila.

Finančná podpora

Po schválení zákona o Audiovizuálnom fonde sa v roku 2009 finančné prostriedky na podporu a rozvoj audiovizuálnej kultúry na Slovensku rozdeľovali z Grantového systému MK SR v treťom programe AudioVízia 2009 poslednýkrát. Z rozpočtu ministerstva naň bolo vyčlenených najprv 4 109 658 € (pre porovnanie v roku 2008 MK SR poskytlo na audiovizuálnu finančné prostriedky vo výške 3 878 277,89 €), ale reálne bolo v roku 2009 na podporu jednotlivých projektov nakoniec poskytnutých 4 179 450 € (v roku 2008 to bolo 4 271 625,84 €). Pre rok 2009 bolo vzhľadom na to, že od roku 2010 bude finančné prostriedky rozdeľovať Audiovizuálny fond, vyhlásené iba jedno kolo predkladania žiadostí. V programe AudioVízia 2009 bolo predložených spolu 170 projektov (282 v roku 2008) v ôsmich podprogramoch, z ktorých bolo podporených 104 (110 v roku 2008). V podprograme tvorba a vývoj audiovizuálnych diel bolo podporených 25 projektov sumou 272 250 € (6,5 percent), v podprograme produkcia audiovizuálnych diel to bolo 63 projektov vo výške 1 184 500 € (28,4 percent), v podprograme produkcia dlhometrážnych filmov pre kiná bolo podporených 9 projektov sumou 908 000 € (21,7 percent), postprodukcia a/alebo distribúcia audiovizuálnych diel získala 770 300 € (18,4 percent) pre 30 projektov,

minoritná koprodukcija dlhometrážnych filmov pre kiná 209 000 € (5,0 percent) pre 7 projektov, podprogram distribúcia zahraničných audiovizuálnych diel dostal 20 900 € (0,5 percent) pre 7 projektov, v podprograme podujatia, vzdelávacie aktivity a/alebo prezentácia audiovizuálnych diel bolo podporených 27 projektov sumou 791 500 € (18,9 percent) a napokon edičná činnosť v oblasti audiovizie dostala 23 000 € (0,6 percent) pre 2 projekty. V domácom prostredí prispel aj Literárny fond. V roku 2009 poskytol na starostlivosť o tvorivých pracovníkov a umelcov 118 399 €, pričom viac než polovica tejto sumy (63 100 €) bola vyplatená 61 tvorcom vo forme štipendia.

V roku 2009 získali slovenské subjekty rekordnú podporu v programe MEDIA, a to v celkovej výške 604 226 €, z toho v schémach Vývoj projektov 25 000 € (Artileria), Podpora propagácie – Festivaly 75 000 € (Prix Danube, MFF Bratislava), Tréning – základná odborná príprava 169 343 € (VŠMU ako súčasť dvoch konzorcií) a v schémach Distribúcie 334 883 €. Celková úspešnosť uchádzačov o podporu je naďalej veľmi vysoká, v rámci jednotlivých schém sa pohybuje okolo 85 percent. Nepriama podpora v rámci siete Europa Cinemas pre 14 slovenských kín, ktoré sú členmi siete, bola 96 701 €, čiže celková suma podpory za rok 2009 pre slovenské subjekty predstavovala 700 927 €. Je potrebné dodať, že ide o suverénne najvyššiu sumu ročnej podpory, odkedy je Slovensko členskou krajinou programu MEDIA. V kinematografickom fonde Rady Európy Eurimages, jedným európskym fonde na podporu nadnárodných koprodukcí celovečerných filmových diel, sa o podporu uchádzal jeden slovenský projekt a bol úspešný. Dlhometrážny animovaný film *Alois Nebel* režiséra Tomáša Luňáka (CZ/DE/SK) je podľa účasti Slovenska minoritný: 10,1-percentný podiel má slovenská spoločnosť Tobogang, 65 percent patrí českej spoločnosti Negativ a 24,9 percent nemeckému koproducentovi Pallas Films GmbH. Film s rozpočtom 2 479 721 € bol podporený sumou 350 000 €. Pre porovnanie – vklad Slovenska do fondu v roku 2009 bol 103 275 €.

Filmové školstvo

Možnosť rozvíjať svoj kreatívny potenciál mala v roku 2009 najmladšia generácia na dvoch bratislavských školách: na Základnej umeleckej škole Ludovíta Rajtera a Súkromnej strednej priemyselnej škole animovanej tvorby v Bratislave a v Košiciach na Súkromnej strednej umeleckej škole. Hoci je v súčasnosti na Slovensku niekoľko vysokých škôl umeleckého smeru, výučba na nich sa audiovizuálnemu umeniu venuje stále len okrajovo – napríklad Fakulta masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metóda v Trnave, Katedra fotografie a nových médií Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, Katedra výtvarných umení a intermédií Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach, Fakulta výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Na Fakulte dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici sa študujú odbory Divadelné umenie a Filmové umenie a multimédiá. V školskom roku 2009/2010 študovalo filmovú dokumentárnu tvorbu 75 študentov a filmovú dramaturgiu a scenáristiku 29 študentov. Študenti Katedry dokumentárnej tvorby vytvorili v roku 2009 celkom 26 absolventských (bakalárskych a magisterských) filmov s celkovým rozpočtom 37 793 €, z toho 23 000 € tvorila štátna podpora. Ocenenia získali filmy *Bača* *Jano Červeň* Lubomíra Vlúdu a Ivana Kršiaka a *Recyklátor* Erika Prausa.

Hlavná časť prípravy nových tvorcov a producentov aj vlní spočívala na Filmovej a televíznej fakulte Vysokej školy múzických umení

(FTF VŠMU) v Bratislave, ktorá je členom medzinárodnej organizácie vysokých filmových škôl celého sveta CILECT i jej európskej odnože GEECT. V súčasnosti prebieha výučba v deviatich študijných programoch: Scenáristická tvorba, Režijná tvorba, Dokumentárna tvorba, Animovaná tvorba, Kameramanská tvorba a fotografia, Strihová skladba, Zvuková skladba, Produkcia a distribúcia filmového umenia a multimédií, Umelecká kritika a audiovizuálne štúdiá. V roku 2009 študovalo na FTF VŠMU 292 študentov, z toho 36 na doktorandskom stupni (16 v externej forme štúdia). V minulom roku vzniklo na fakulte 8 bakalárskych a 21 magisterských filmov. Celkovo vzniklo v roku 2009 na VŠMU 42 krátkych a stredometrážnych filmov s celkovými nákladmi 331 265 €, z toho 145 645 € bolo zo štátnej podpory. Najúspešnejším z prác študentov FTF VŠMU bol dokument *Arsy-Versy* Mira Rema. Úspešné boli i *Návod na pouzitie* Jany Minárikovej, animovaný film *About Socks and Love* Michaely Čopíkovej a dokument *Afganské ženy za volantom* Sahray Karimi.

Filmová produkcia

V roku 2009 vzniklo 19 filmov pre kiná (*pozri – tabuľka 1*), z toho 9 majoritne slovenských (v roku 2008 to bolo 11 filmov a z toho 6 majoritne slovenských), čo je najviac od vzniku samostatného Slovenska v roku 1993. Až 8 z nich (z toho 3 majoritné filmy) boli debuty. Vlado Balko podľa scenára Jiřího Křizana nakrútil drámu *Pokoj v duši*, ktorá sa stala diváckym hítom v slovenských kinách a po päťročnej absencii hraničných filmov nás zastupovala v súťaži na MFF Karlovy Vary. Nízkorozpočtový film 22-ročného Jakuba Kronera o mladých pre mladých *BRATISLAVAfilm* sa aj vďaka dravej reklame dostal do desiatky najnavštevovanejších domácich filmov v ére samostatného Slovenska. Tretím bol dokument *Erotic Nation*, v ktorom Peter Begányi rozpráva o rodine, ktorá po nežnej revolúcii založila prvý sexshop na Slovensku, a ukazuje erotický život Slovákov vo víre politických a spoločenských premien.

V roku 2009 dokončili svoje filmy i skúsení tvorcovia. Medzi nimi bol aj *Jánošík. Pravdivá história* režisérkej dvojice Agnieszka Holland a Kasia Adamik, ktorý osem rokov čakal na svoju premiéru. Tento výpravny veľkofilm o najslávnejšom slovenskom ľudovom hrdinovi sa napokon, aj napriek masívnej slovenskej štátnej podpore vo výške 2,16 mil. €, stal len minoritnou koprodukciov. Nové filmy nakrútila i trojica úspešných dokumentaristov. Film Marka Škopa *Osadné* si odniesol cenu za najlepší dokument z MFF Karlovy Vary. Film Petra Kerekesa *Ako sa varía dejiny* bol nominovaný na Európsku filmovú cenu a získal Zlatého Huga na MFF Chicago a originálny bol i námet filmu *Hranica* Jaroslava Vojteka, ktorý sa stal najlepším dokumentom na MFDF v Jihlave. Vďaka koprodukcii pribudol do zoznamu slovenských audiovizuálnych diel aj dlhometrážny animovaný film, a to bábková animácia *Na povale alebo Kto má dnes narodeniny?* uznávaného českého tvorca Jiřího Bartu. Ďalšie animované filmy z roku 2009 neprekročili hranicu krátkych a ani jeden z nich nie je na 35 mm nosiči. Vzniklo i niekoľko stredometrážnych hraničných filmov, ako *Ďakujem, dobre* Mátyása Priklera, *Otec* Lukáša Hanuláka, *Obedár* Ľubomíra Mihailo Kocku, *Lives for Sale* Kristíny Herczegovovej a *X=X+1* Juraja Krasnohorského, pričom len posledne menovaný z nich je i na 35 mm kópii. V oblasti dokumentárnej tvorby vznikli ešte ďalšie dlhometrážne filmy, konkrétne *Hostia – Hauerland* Vladimíra Štrica a stredometrážne diela *Tajomstvo podzemia* Pavla Barabáša, *Kým sa skončí tento film* Tomáša Hučka, *Koliba* a *Hralina našich čias* Zuzany Piusi, *Lahký vánok* Sahray Karimi a *Arsy-Versy* Mira Rema. Najväčším producentom

v oblasti dokumentárnej tvorby zostala Slovenská televízia, ktorá sama alebo v spolupráci s nezávislými tvorcami v roku 2009 vyrobila 43 titulov.

tabuľka 1

SLOVENSKÉ A KOPRODUKČNÉ FILMY SO SLOVENSKOU ÚČASŤOU PRE KINÁ VYROBENÉ V ROKU 2009*

film	réžia	štát	premiéra	distribútor
3 sezóny v pekle	Tomáš Mašín	CZ/DE/SK	18.3.2010	Continental Film
Ako sa varía dejiny	Peter Kerekes	AT/SK/CZ	19.2.2009	SPI International
BRATISLAVAfilm	Jakub Kroner	SK	30.7.2009	Continental Film
Erotic Nation	Peter Begányi	SK/CZ	4.2.2010	Continental Film
Hodinu nevieš	Dan Svátek	CZ/SK	22.10.2009	Magic Box Slovakia
Hranica	Jaroslav Vojtek	SK	12.11.2009	ASFK
Jánošík. Právdívá história	Agnieszka Holland Kasia Adamik	PL/SK/CZ/HU	10.9.2009	Garfield Film
Líštičky	Mira Fornay	CZ/SK/IE	10.12.2009	Continental Film a PubRes
Malý zúrivý Robinson	Tina Diosi	SK	–	– **
Mesiac v nás	Diana Fabiánová	ES/SK/FR	–	– **
Na povale alebo Kto má dnes narodeniny?	Jiří Barta	CZ/SK/JP	3.9.2009	Continental Film
Nebo, pecko... zem	Laura Siváková-Paššová	SK/CZ	16.4.2009	Continental Film
Nedodržaný sľub	Jiří Chlumský	SK/CZ/US	30.4.2009	SPI International
Oko ve zdi	Miloš J. Kohout	CZ/SK	29.4.2010	Continental Film
Osadné	Marko Škop	SK/CZ	3.9.2009	ASFK
Pokoj v duši	Vlado Balko	SK/CZ	29.1.2009	Anna Kováčová a Forza Production House
Tango s komármi	Miloslav Luther	SK/CZ	22.1.2009	Continental Film
T.M.A.	Juraj Herz	CZ/SK	10.12.2009	SPI International
Ženy môjho muža	Ivan Vojnár	SK/CZ/HU	25.6.2009	SPI International

* filmy sú radené abecedne

** plánovaná distribúcia filmu sa zatiaľ nekonala

Filmová distribúcia a videodistribúcia

V roku 2009 prišlo do slovenských kín 4 145 671 divákov, teda o 23,3 percent viac než v roku 2008 a najviac od roku 1996. Je to druhý najvyšší medziročný nárast v Európe! A s medziročným nárastom tržieb 38,03 percent sme v Európe dokonca na čele! Navyše tržby vo výške 16 905 631 € boli najvyššie od roku 1993, teda v ére samostatného Slovenska. Zvyšil sa i počet premiér. Dvanásť distribučných spoločností uviedlo do našich kín 199 filmov, čo je o 21 viac ako v roku 2008, z toho 33 vo filmových kluboch. Celkovo sa v roku 2009 v našich kinách premietalo 475 filmov (z toho 106 vo filmových kluboch). 199 premiér bolo z 26 krajín. Najviac ich bolo z USA (106 – z toho 4 vo filmových kluboch), druhá priečka patrila Českej republike (25 – z toho 4 vo filmových kluboch) a tretia Francúzsku (14 – z toho 5 vo filmových kluboch). Vysoký ostáva i podiel európskych filmov (42,5 percent) – v slovenských kinách malo premiéru 85 filmov z krajín Európy.

Podľa podielu na počte divákov (29,88 percent) a tržbách (30,88 percent) patrí aj vďaka titulom *Doba ľadová 3: Úsvit dinosaurov* a *Avatar* už po piaty raz za sebou prvenstvo distribučnej spoločnosti Tatrafilm. Tá mala i najvyšší počet premiér (45). Druhý bol Continental Film (18,49 / 18,58), ktorý mal v roku 2009 v desiatke najnavštevovanejších filmov snímku *Harry Potter a Polovičný princ*. Na tretej priečke skončil Itafilm (11,49 / 12,59). Najnižší podiel na návštevnosti mal Magic Box Slovakia (1,34) a na tržbách Asociácia slovenských filmových klubov (0,85). Najúspešnejším titulom roku 2009 bola s 399 454 divákmi *Doba ľadová 3: Úsvit dinosaurov (pozri – tabuľka 2)*. Koprodukčný *Jánošík. Pravdivá história* so 151 845 divákmi sa stal nielen tretím najnavštevovanejším filmom roku 2009 na Slovensku, ale i tretím najúspešnejším domácim titulom v ére našej samostatnosti. Film mal najviac distribučných kópií (21), z toho ako prvý domáci titul v histórii aj štyri digitálne. Zo slovenských filmov malo v roku 2009 v našich kinách premiéru rekordných 10 titulov (v roku 2008 ich bolo 8) a videlo ich 454 009 divákov, čo je len o 11,16 percent menej než v roku 2008. Všetky slovenské filmy premietané v roku 2009 videlo 468 241 divákov, čo je podiel 11,29 percent na celkovej návštevnosti (v roku 2008 to bolo 541 009 divákov a podiel bol 16,09 percent). Vďaka tomu nám v EÚ patrí skvelá dvanásť priečka hneď za Španielskom (15,4 percent) či Veľkou Britániou (16,5 percent).

tabuľka 2

NAJNAVŠTEVOVANEJŠIE FILMY V SR V ROKU 2009

film	štát	distribútor	premiéra	počet divákov
1. <i>Doba ľadová 3: Úsvit dinosaurov</i>	US	Tatrafilm	2.7.2009	399 454*
2. <i>Harry Potter a Polovičný princ</i>	UK/US	Continental Film	16.4.2009	205 564
3. <i>Jánošík. Pravdivá história</i>	PL/SK/CZ/HU	Garfield Film	10.9.2009	151 845
4. <i>Anjeli a démoni</i>	US	Itafilm	14.5.2009	131 942
5. <i>Pokoj v duši</i>	SK/CZ	Anna Kováčová a Forza Production House	29.1.2009	116 800
6. <i>Avatar</i>	US	Tatrafilm	17.12.2009	109 584
7. <i>Cesta na Mesiac 3D</i>	BE/US	Intersonic	15.1.2009	107 679
8. <i>Nestyda</i>	CZ	Garfield Film	5.2.2009	93 470
9. <i>Twilight sága: Nov</i>	US	SPI International	26.11.2009	88 534
10. <i>Súmrak</i>	US	SPI International	15.1.2009	87 331

* z toho 83 393 divákov videlo 3D verziu

V oblasti videodistribúcie v roku 2009 prišlo do predaja 810 nových titulov, čo je o 9 percent viac než v roku 2008 (743 titulov). Od roku 1998, keď prišiel formát DVD na slovenský a český trh, uviedli distribútori spolu už 7 397 titulov. Podľa informácií DVD Group.cz sa v roku 2009 na slovenskom trhu predalo 552 075 DVD nosičov (čo je o 115 387 menej než v rekordnom roku 2008). V roku 2007 na náš trh nastúpil nový nosič Blu-ray disk (BD), ktorý porazil vo svetovej technologickej súťaži systém HD DVD. Historicky prvým slovenským filmom na BD sa stal dokument *Neznáma Antarkída* Pavla Barabáša, ktorý vyšiel 1. októbra 2008. V roku 2009 vyšiel na BD historicky prvý slovenský

hraný film *Bathory*. V roku 2009 bolo vydaných 66 DVD so slovenskými a koprodukčnými filmami. Z toho s 39 dlhometrážnymi filmami pre kiná, s 3 dlhometrážnymi televíznymi filmami a 60 krátkymi a stredometrážnymi snímkami! (V roku 2008 bolo vydaných 47 DVD so slovenskými a koprodukčnými filmami, z toho s 26 dlhometrážnymi).

Kiná, multiplexy a filmové kluby

V roku 2009 nepribudol žiaden nový multiplex, v októbri však bolo otvorené nové viacsálové kino v Košiciach – City Cinemas so 4 sálami v OC Galéria, ktoré prevádzkuje spoločnosť Tatrafilm. Kino má 562 miest a najväčšia kinosála umožňuje digitálne 3D projekcie. Najväčšou novinkou v roku 2009 v skladbe kín na Slovensku však boli digitálne kiná. V roku 2008 nebolo v prevádzke ani jedno, ku koncu roku 2009 ich už bolo 10. Prvé digitálne kiná spĺňajúce normu DCI boli na Slovensku otvorené 22. marca 2009 v dvoch multiplexoch v Bratislave, ktoré prevádzkuje spoločnosť Palace Cinemas (Aupark a Polus). Prvým digitálnym a zároveň i 3D titulom v našich kinách bol rodinný animovaný film *Monštrá vs. Votrelci* (r. Rob Letterman a Conrad Vernon), ktorý mal distribučnú premiéru 26. marca 2009. Po bratislavských multiplexoch boli ďalšie digitálne kinosály postupne otvorené v kine Centrum v Žiline, v piatich kinách siete multikin CINEMAX – v Košiciach, Nitre, Žiline, Trnave a v Trenčíne. Digitálnu projekciu si diváci mohli vychutnať i v jednosálovom Kultúrnom dome Andreja Hlinku v Ružomberku, v Europa Cinemas v Banskej Bystrici a v City Cinemas v Košiciach, ktoré prevzalo 3D technológiu z kina Centrum v Žiline. Všetky spĺňajú normu DCI a umožňujú i 3D projekcie s rozlíšením 2K.

K 31. decembru 2009 bolo na Slovensku v prevádzke 11 viacsálových kín so 43 kinosálami (z toho bolo 10 digitálnych) a dva multiplexy (multiplex je kino s 8 a viac sálami) s 20 sálami (z toho boli 2 digitálne). Vstupné v multiplexoch pre dospelého diváka bolo 6,00 €, na 3D projekciu 8,00 € a na 3D premiéru 8,50 €, čo sa odrazilo i na náraste tržieb. Do viacsálových kín prišlo celkom 1 816 254 divákov, ktorí za vstupenky zaplatili 7 955 059 €. Ich podiel na celkovej návštevnosti bol 43,81 percent a na tržbách 47,06 percent. Napriek zvýšenému počtu divákov v multiplexoch – 1 278 429 v roku 2009 (1 119 778 divákov v roku 2008) ich podiel na celkovej návštevnosti v kinách klesol na 30,84 percent (33,30 percent v roku 2008), no stúpil tržby na 6 933 000 €, čo tvorí 41,01 percent z hrubých tržieb roku 2009 vo všetkých kinách (v roku 2008 to bolo 37,21 percent). V roku 2009 tak významne vzrástol podiel viacsálových kín a multiplexov, ktoré tvoria sice len asi štvrtinu všetkých kinosál na Slovensku, ale podieľali sa 74,65 percentami na celkovej návštevnosti (70,91 percent v roku 2008) a 88,07 percentami na celkových tržbách (75,67 percent v roku 2008)!

Súčasťou siete európskych kín Europa Cinemas (2 070 kinosál v 42 krajinách) je na Slovensku – podľa oficiálnych údajov siete – 13 kín v dvanástich mestách s 38 kinosálami: bratislavské kiná Mladost' a Charlie centrum (tam sa však kvôli prebiehajúcim súdnym sporom medzi prenajímateľom a nájomcom nepremieta), kiná v Liptovskom Mikuláši (Nicolaus), Martine (Strojár), Ružomberku (Kultúra) a Spišskej Novej Vsi (Mier) a CINEMAX-y v Dunajskej Stredě, Nitre, Poprade, Prešove, Skalci, Trenčíne, Trnave a Žiline.

K 31. decembru 2009 pôsobilo na Slovensku 44 filmových klubov (rovnaký počet ako v roku 2008), združených v Asociácii slovenských filmových klubov (ASFK). Cena preukazu bola 3 € (v roku 2008 to bolo 2,33 €). Počet členov FK klesol. Ku koncu roka ich bolo 6 292, čo je o 954 menej než k rovnakému obdobiu roku 2008. Klesla i celková

návštevnosť klubových filmov, a to z 93 999 divákov v roku 2008 na 81 548 divákov v roku 2009, čo je pokles o 13,3 percent. Celkovo prišlo v roku 2009 na 2 822 projekcií (v roku 2008 ich bolo 2 854) vo filmových kluboch 63 781 divákov (75 724 divákov v roku 2008), čo je priemer 22,60 divákov na predstavenie (v roku 2008 ich bolo 26,53 divákov). Klubové tituly sa v roku 2009 podieľali na celkovej návštevnosti v slovenských kinách 1,85 percentami. Priemerné vstupné bolo 1,95 € (1,83 € v roku 2008) vo filmových kluboch a 1,84 € (1,66 € v roku 2008) na predstavenie klubového filmu vo všetkých kinách. Po prvenstve *Slepých lások* Juraja Lehotského s 11 311 divákmi v roku 2008 sa najnavštevovanejším klubovým titulom roku 2009 stal opäť slovenský film. Opäť ním bol dokument, tentoraz *Osadné* Marka Škopa, ktoré videolo 10 134 divákov.

Filmové festivaly a prehliadky

V roku 2009 došlo k zásadným zmenám v programových štáboch dvoch najväčších medzinárodných filmových festivalov na Slovensku – Art Film Festu Trenčianske Teplice / Trenčín a MFF Bratislava. 17. ročník MFF v Trenčíne a Trenčianskych Tepliciach opäť pozmenil názov – z Artfilmu sa stal Art Film Fest a programovým riaditeľom sa stal Peter Nágel, ktorý od roku 1999 vykonával túto funkciu na MFF Bratislava. Táto zmena sa odrazila i na dramaturgii podujatia. V programe zostali len dve súťažné sekcie a vrátila sa do neho Slovenská sezóna, sekcia venovaná domácim filmom (spolu vlni uviedla 13 titulov). Súčasťou festivalového programu boli v spolupráci so Slovenskou filmovou a televíznou akadémiou a Slovenským filmovým ústavom aj dva semináre, prvý pod názvom *Audiovizuálny fond – nová šanca pre slovenský film* a druhý na tému *Filmová distribúcia na Slovensku*. Vyše 150 krátkych i celovečerných, hraných, dokumentárnych aj animovaných filmov videlo 23 281 divákov. 11. MFF Bratislava vstúpil do druhého desaťročia svojej existencie s výraznými zmenami. Novým umeleckým riaditeľom sa stal Francúz Matthieu Darras, ktorému asistoval pri skladbe programu medzinárodný tím siedmich poradcov. Novinkou bolo aj rozšírenie programu o dve súťažné sekcie – Súťaž dokumentárnych filmov a Súťaž krátkych filmov. Aj v roku 2009 sa festivalový program premietal v Banskej Bystrici (súťaž krátkych filmov) a v Košiciach (súťaž dokumentárnych filmov). Festivalový program 11. MFF Bratislava tvorilo 175 celovečerných, stredometrážnych a krátkych filmov, ktoré si prišlo pozrieť takmer 20 000 divákov. Výrazne sa vlni tiež zvýšil záujem divákov o 4. MFF Cinematik v Piešťanoch. Z množstva ďalších festivalov, prehliadok a workshopov na Slovensku možno spomenúť: 16. Febiofest 2009, 15. Projekt 100 – 2009, 11. MF frankofónneho filmu, 10. Hory a mesto, 17. MF horských filmov Poprad, 11. letný filmový seminár Štyri živly, 10. MF dokumentárnych filmov Jeden svet, 13. festival študentských filmov Áčko, 2. MF študentských filmov Early Melons, 2. Fest Anča či Filmový festival inakosti.

Slovenským filmom a tvorcom sa v roku 2009 podarilo nadviazať na úspechy z predchádzajúceho roka doma i v zahraničí. Slovenské filmy sa dostali do programu významných svetových festivalov (Benátky, Karlovy Vary, Locarno), na ktorých Slovensko už dlhší čas chýbalo, a získali na nich ďalšie ocenenia pre slovenský film. Najväčšími úspechmi roku 2009 sa opäť môžu pochváliť dokumentaristi, dobré meno slovenského filmu v zahraničí už tradične šírili aj študentské filmy.

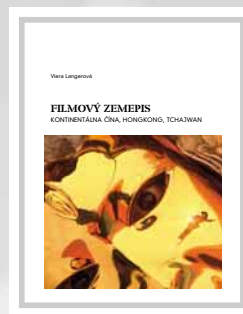
Miroslav Ulman

(skrátla a redakčne upravila **Simona Nötová**)

Slovenský filmový ústav

Grösslingová 32, 811 09 Bratislava

Novinky z edičného oddelenia

Viera Langerová: FILMOVÝ ZEMEPIS

Publikácia čitateľa zoznamuje s históriou i súčasnosťou čínskej, hongkongskej a tchajwanskej kinematografie, s ich osobitou poetikou a estetikou a tiež so širšími spoločenskými a kultúrnymi súvislosťami vzniku ich najvýznamnejších filmových diel. Podstatnú časť publikácie tvoria profily najvýraznejších tvorcov. Kniha je prvým domácim autorským prehľadom, úvodným vstupom do dejín i predstavením aktuálneho diania v najpopulárnejších ázijských kinematografiách.

Publikácia je v predaji za 7,30 EUR.

DVD Slovenský animovaný film

DVD obsahuje celkom 16 animovaných filmov z obdobia 60., 70. a 80. rokov minulého storočia. Vo výbere sú zastúpení všetci najvýznamnejší tvorcovia doterajšej histórie slovenského animovaného filmu a zároveň všetky dôležité tvorivé postupy, štýly a poetiky, aké jednotlivé animátorské osobnosti v rámci svojho diela reprezentujú. Vstupom do DVD je krátky, no zasvätený úvod do animovanej tvorby na Slovensku, ktorého autorom je zostavovateľ kolekcie Rudolf Urc.

DVD je v predaji za 13,90 EUR.

Predajňa Slovenského filmového ústavu **KLAPKA.SK**

Grösslingová 43, 811 09 Bratislava 1

tel.: +421 2 5263 0642, klapka@klapka.sk, www.klapka.sk

kalendárium

premiéry

distribúcia

rozhovor

publikácie

téma

filmové novinky

festivity

recenzia

profil

ohlasy

rebríčky a jubileá

programy

vybraných

premiérových kín

a filmových klubov

na miestach:

kníhkupectvá:

Artforum

Ex Libris

Ladon, s.r.o. –

kníhkupectvo Alexis

Modul

Svet knihy

filmové kluby,

kiná a artkiná:

A4 – nultý priestor

FK Charlie centrum

Mladosť

FK Naoko Trnava

FK Univerzita Nitra

Kino Fontána

Piešťany

Kino Junior Levice

Kino Scala Prešov

Kino Strojár Martin

Slovenský filmový

ústav – Klapka.sk

Divadelný ústav –

Prospero

vrátnica VŠMU

**SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV**
SLOVAK FILM
INSTITUTE

ISSN 1335-8286

9 771335 828003